ԻԳ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6307 — 9/22 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1906 — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ — 5 ՌԱՄԱԶԱՆ 1324 — ԻԳ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6307

درعليه غلطه ده «آرواك» غزته سي اداره خانه سي

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԱԼԱԹԻԱ, Պալըքբազար, Քամանճի փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,"
Galata, Constantinople

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	150	ղր.
» » » »	վեցամսեայ	70	»
» » » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	60	ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի թուղթ կ'ընդունուի, գրուշի վրայ 100 գրուշի համեմատ։
Տեղական Փոստայի ծախքը բաժանորդաց կը վճարուի։

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատան։

20 ՓԱՐԱ 20

ՏԵՂԵԿԱԳՐԻ ՄԸ ՇՈՒՐՋԸ

Կեդրոնական վարժարանի այս տարուան Տեղեկագիրը, զոր շնորհքով հրատարակեց տնօրէնութիւնը, մէջէ աւելի ուշադրաւ կէտեր կը պարունակէ իր մէջ։ Կ'արժէ վեր առնել այդ կէտերը, որոնք արտայայտիչ ապացոյց մը կ'ընծայեն թէ Ազգ. Կեդրոնական վարժարանը ուսումնական յառաջդիմութեան շաւիղի մը մէջէն կ'ընթանայ, եւ տարուէ տարի կը ձգտի կրթական գնահատելի արդիւնքներ տալու։ Տնօրէնութիւնը անխնայութեամբ ու բանադրութեան հեղեր չի խնայեր Տեղեկագրին մէջ, պարզելու համար վարժարանին իրական վիճակը, այլ ամէն ինչ կը պարզէ անկեղծութեամբ, առանց կեղծիքի ու սնափառութեան, ի վեր հանելով վարժարանին թերի կողմերը։ Տեղեկագրին մէջ բացատրուած է թէ ի՛նչպէս վարժարանը քայլ առ քայլ յառաջդիմած է վերջին առանձնայատուկ շրջանին սկիզբէն ի վեր, երբ այդ Տնօրէնութիւնը պաշտօնի գլուխ անցաւ։

Այս մեթոտիկ յառաջդիմութեան շնորհիւ, վարժարանին ուսումնական վիճակը հաստատ բարձրացած է, երկրորդական կրթութեան ծրագիրը ամբողջովին ընդգրկելով։ Տեղեկագիրը հետեւեալ բացատրութիւնը կուտայ այդ մասին.—«Վարժարանին ծրագրին վրայ մեր նախորդ տեղեկագիրներուն մէջ ծանօթութիւններ տուած էինք արդէն։ Այս տարի եւս գործադրութեան դրուեցաւ այդ ծրագիրը, որուն գլխաւոր ձգտումն է երկրորդական կրթութիւն տալ, եւ հետեւիլ Դպրոցթեանց եւ Դիմնազիոնց մէջ ընդհանուր պաշտօնական ծրագրին համաձայն, առանց անտեսելու տեղական կենցաղի պէտքերն ու պահանջները եւ լեզուներու ուսուցումը։ Տնօրէնութիւնը կը ջանայ այդ ծրագրին մէջ հաստատ մտցնել այն բարեփոխումները եւ նորութիւնները, որոնց պէտքը զգալի եղած է, կամ լրացնել այն պակասները, զորս պէտք է ժամանակին ծրագրած էր ուղղել ժամանակաւ։»

Բնականաբար, Տնօրէնութիւնը ամենէն լաւ գիտէ վարժարանին պակասները, եւ ամէն ջանք ի գործ կը դնէ՝ դարման մը տանելու համար այդ պակասներուն, որոնց թիւը տարուէ տարի կը պակսի։ Այս գիտակցութեամբ է որ Տնօրէնութիւնը անհրաժեշտ դատած է կարգ մը կրթական բարեփոխումներ մտցնել վարժարանական ծրագրին մէջ։

Թէ ի՛նչ են այդ բարեփոխումները եւ կրթական նորութիւնները, Տեղեկագրին մէջ մէկիկ մէկիկ պարզուած են, եւ հոս ալ պէտք ծանրանանք անոնց վրայ։ Նախ՝ վերջին տարիներուն մէջ մասնաւոր կարեւորութիւն տրուած է մանկավարժական դաստիարակութեան, մասամբ դիւացուած ըլլալով Վարժապետանոցի մը գաղափարին, որ քանիցս առաջարկուած էր, Կեդրոնականի բարձրագոյն դասարաններուն մէջ մանկավարժական գիտութեան ուսուցումով։ Այս տարուան հինգ շրջանաւարտներէն երկուքը, ամենէն յաջողակները, արդէն ընդգրկած են ուսուցչական ասպարէզը։ Ուստի փորձը ցոյց պիտի տայ թէ կատարուած մանկավարժական դաստիարակութիւնները ո՛ր աստիճանի օգտակար եղած են։

Ծրագրին մէջ երբ երկրորդ նորութիւն կը յիշատակուի նկարչութեան ճիւղը, որ յատուկ խնամքով կ'ուսուցուի, մինչ նախորդ շրջաններուն մէջ նոյնքան հոգածութիւն չէր տրուեր գեղարուեստի այդ ճիւղին։ Նոյն իսկ օր-շաբաթեկի աշակերտներ հաւաքուած են նկարչութեան եւ իրենց պատրաստած նկարները, մէկ տարուան կարճ ժամու դասախօսութենէ մը յետոյ, քննիչներուն գնահատումին արժանացած են, Տեղեկագրին համաձայն։ Նկարչութեան դասին տրուած այդ մեծ կարեւորութիւնը, եւ երկրորդական վարժարանի մը ծրագրին մաս պէտք է կազմէ անպայման։

Ոչ նուազ ուշադրաւ է նոյնպէս ձայնագրութեան դասին հաստատումը, որուն պակասը նախորդ շրջանին ալ զգալի էր։ Այդ դաստիարակութեան շնորհիւ է որ կարելի եղաւ համերգներ տալ մը կազմել Ղալաթիոյ եկեղեցիին մէջ։ Հոս՝ այն աշակերտութիւնը զոր կրնայ ընծայել ձայնագրութիւնը՝ երբ գեղարուեստ ճիւղերէն մէկն է։ Փափաքելի էր որ գործնական երաժշտութիւն ալ մուտ գտնէր վարժարանին ծրագրին մէջ, քանի որ ձայնական կ'ուսուցուի արդէն։

Մարմնամարզը դարձ այս տարի միայն հաստատուած է, թէեւ սկիզբէն ի վեր ուսուցուելու էր մ՚իսկ, աշակերտներու ֆիզիքական զարգացման տեսակէտով, որ պէտք ունի մարզանքի՝ ուսման յոգնեցուցիչ աշխատութեանց մէջ։ Այս տարի իր այցելու բժիշկն ալ ունեցաւ վարժարանը. սակայն աշակերտները չառ պէտք ունին բժիշկի մը խնամքին աշակերտներուն, կեանքի ֆիզիքական առողջապահութիւն չըլլալուն մէջէն անվտանգ անցնելու համար։ Իսկ լռութեան մեր այդ ֆիզիքական զարգացման՝ առողջապահութիւն ալ պէտք է ուսուցուի այդպէս։

Ուսանողներու խօսելավարժութեան մասին եղած անօրինութիւնն ալ շնորհակալելի է, պայմանաւ որ գործադրուի անիկա եւ ոչ թէ ձեւական բան մը ըլլայ, ինչպէս նախորդ շրջանին։ Այս նպատակաւ Տնօրէնութիւնը լեզուի ուսուցիչներուն դասաժամը յատկացուցած է թէ՛ հայ լեզուի եւ թէ օտար լեզուներու խօսակցութեան կատարելու եւ արտասանութեան վարժութիւններ ընելու համար։ Անկէ զատ՝ բոլոր աշակերտներուն համար շաբաթը երկու դասաժամ յատկացուած է, հայերէն, թրքերէն եւ եւրոպական լեզուներով արձակ եւ ոտանաւոր հատուածներու արտասանութեան համար։ Ասոնք շատ լաւ կարգադրութիւն մը, որ վերջ պիտի տայ այն ընդհանրացած սովորոյթին թէ մեր պզտիկ տղաքները չեն գիտեր խօսելու արուեստը, եւ նոյն իսկ փոքր շուն չըլլալուս՝ երբ համարձակ ըլլալ, կը կմկման, կը շուարին խօսակցութեան մէջ, մէկ խօսքով չեն կրնար պարզօրէն արտայայտել իրենց գաղափարներն ու մտածումները։

Այս ամէնը ցոյց կուտայ թէ Կեդրոնականի Տնօրէնութիւնը զուտ վերացական կրթութիւն մը տալու չի ձգտիր, այլ կը փափաքի որ վարժարանէն ելլող աշակերտները լիովին կեանքի դրական ասպարէզներուն մէջ։ Սակայն պարզապէս ըսենք թէ կը յայտնուի թէ Կեդրոնականի մէջ պէտք եղած մշակում չի տրուիր դրական ուսմանց ու առեւտրական գիտելիքներու, եւ թէ դրամ վերացական կրթութիւն կը տարածուի։ Այս պակասը կրնայ առաջ բերել այն վտանգը, որ պէտք է գիտնալ որ Կեդրոնականը երկրորդական վարժարան մը ըլլալով, ընդհանուր զարգացման միայն պէտք ըլլայ աշակերտներուն, եւ ո՛չ թէ մասնագիտական ուսումներ, որոնց առանձին վարժարաններու մէջ անոնք կրնան ուսանիլ։ Միայն թէ կարելի է քիչ մը աւելի ու ա՛ւ տալ գործնական ուսումներու եւ լեզուներու մշակութեան, գէթ առաջին երեք կարգերուն մէջ, քանի որ աշակերտներու մեծամասնութիւնը այդ ուսումներուն պէտք պիտի ունենայ վարժարանէն ելլելէ յետոյ։

Կեդրոնականին համբաւը աւելի պիտի մեծնայ, երբ ծնողքները սա համոզումը գոյացնեն թէ այդ կրթական բարձր հաստատութիւնը գործնական կրթութիւն կը ջամբէ։ Այն ատեն Կեդրոնականը պիտի կրնայ յաջողապէս մրցիլ օտար վարժարաններու հետ, որոնց սա առաւելութիւնը կը վերագրեն թէ գործնական կրթութիւն կուտան։

Տեղեկագրին մէջ դրամ չէ խնայուած պարզուած է մեր ծնողքներուն անհոգութիւնն ու անտարբերութիւնը, որով չեն յօժարիր իրենց զաւկը համար վճարուած չափաւոր թոշակն իսկ վճարել, մինչ լիառատ դրամ կուտան օտար վարժարաններուն, երբ հոն ղրկեն իրենց զաւակը։ Կեդրոնականը, ազգ. վարժարան մը ըլլալով հանդերձ, պէտք ունի ծնողքներու նիւթական օժանդակութեան, ո՛չ աւելի բարձր մակարդակի մը վրայ դրուելու համար վարժարանը։ Արդէ Տնօրէնութիւնը, հակառակ կատարած ճիգերուն, հազիւ կրցած է մէկ տարուան մէջ 130 ոսկի գանձել 135 աշակերտներէ, որոնց 79ը ձրիավարժ են, եւ 56ը միայն թոշակաւոր։ Բայց Տնօրէնութիւնը կուրծք տալով այդ նիւթական դժուարութեանց, կրցած է հինէն մնացած 2000 ոսկիի պարտք մը վճարել, կարելի եղած խնայողութիւնները ընելով վարժարանական կեանքին մէջ։ Հիմա որ վարժարանը ազատած է այդ ծանր պարտքէն, Տնօրէնութիւնը կարող է նորանոր բարեփոխումներ մտցնել վարժարանին ծրագրին մէջ, պայմանաւ որ ծնողքներու եւ կրթասէր բարերարներու աջակցութիւնը վայելէ ան, բան մը որուն իսկապէս արժանի է ազգ. միակ բարձր բողոքն կրթարանը։

ԶԱՐԵՀ ՆՍՄՑԵ

ՎԱՐԴԱՊԵՏԻՆ ՅԱՆԿԵՐԳԸ

Ով մէկ մեղադրեր կրօնաւոր մը՝ որքան անհոգ անհնազանդութեան բռնուած չէ, որքան Ըլլգիկան Ներսէս վարդապետ կրօն. Ժողովին առջեւ։ Այդ եկեղեցականը տարիներէ ի վեր կ'աղաչէր Թամարզուտի վանքին մէջ՝ պարզ յանցանքի մը համար, եւ որուն մասին ազդարարութիւններով նետուած խնդիրը բաղձայ թէ՛ Պատրիարքարանէն եւ թէ կրօն. Ժողովէն, Թամարզուտի միաբանն այդ խնդրանքները, որոնց մէջը արձագանգ կ'ելլէ մամուլը, պատրաստ յանկերգ մը եղան ալիքս, զոր Ներսէս վրդ. կ'երգէր ամէն ժամանակ, երբ իր մեղադրող հոգին վանական խռովոց մթնոլորտին մէջ ալիքս յուզուած կը դառնէր աղօթքներու, հաւատքներու եւ աղաչաւորանքներու ներդաշնակ մասունքներէն։ Ու իր եկեղեցականի հոգին հոս փոփոխներ եւ Սինոդին որբութիւններուն մտածելու ատենը զգէս կ'ելլայ, իր աղօթքի հոգին խորէն, յաւեժնօրէն զօլնալու դատապարտուած Թափառական Հրեայէն նման «Ալ նեղէ, Տէ՛ր» թող մեռնիմ ըսելու։

Հոս նորութիւն չունինք Ներսէս վարդապետը երբ արտաքինոյս սանձել մը նեղութեանց կամ հրապարակաւ պաշտպանութիւն մը ընելու, բայց ամէն անգամ երբ աւելի կ'աճի իր ցաւը վարդապետին յանկերգը, չեմ գիտեր ի՛նչ կարեկցութիւն ու խղճահարութիւն կը ծնի սրտիս մէջ, թերեւս անոր յանցանքին գիտակցութիւնը անհետացնելու համար։ Բայց թէ ի՛նչ է Ներսէս վարդապետին յանցանքը, որուն պատճառաւ երեք տարիներէ ի վեր կ'աքսորուի, դուցէ գիտակից չեղողները անորոշական տարազի մը կամ դիմումնոց գործի մը վերագրեն, նկատի առնելով վարդապետին երկար աքսորութիւնը. բայց ո՛չ մէկը եւ ոչ միւսը։ Յանցանքը պարզ է. Ներսէս վրդ. իր երիտասարդական հրապարակ վարկերուն՝ մարմնական անդիմադրելի ցանկութիւններէն մղուած, կը մեռնի ալեած ու կուսակը, եւ անանելով որ մարմնական զօրքը կը փոխէ քան հոգեկանը, աղաչութիւն կ'ուղղէ Կրօնական Ժողովին յայտարարելու որ իր ուխտը թողլ։ Կը դիմէ առաքելական դիւնէ Թողլարին որ առնենանայ, «Ով կարող է առնել՝ առցէ» ըսելով։ Սակայն, յետոյ Ըլլգիկան վարդապետը իր սխալ կոչումը կը փոխէ պատմելով մարմինը, որուն պատճառաւ մինչեւ այսօր կը կրէ իր հոգեկան ու մարմնական տառապանքները։

Ով որ պիտի մեղադրէր անխիղճ Ներսէս վարդապետը, եթէ երբեք իր մամլին ուխտը մնալ կրնար, Շորջանելի մը կամ Տալլեյրան մը կամ մը վայելէր, ո՛չ մէկը իր մասին զննադատութիւն մը պիտի ընէր։ Ընդհակառակը պէտք էր ներբողել ուժանաւոր Հայ Եկեղեցին այդ պաշտօնեան՝ իր անհնազանդ սրբութեան համար, քանի որ փոխանակ եկեղեցականներէ ամէնի նման կեղծիքի տարազը իր վրայ առաւ՝ համաձայնութիւններու հետ եկեղեցական ընելու կեանքը, կրնար աշխարհականի մը երջանկութեամբ վայելել ազատական պատկեր։

Բայց հոգին Ներսէս վարդապետ իր որոշումը տուած, իր հոգեկան կոչը կը ըսէ իր մէջ։ Կը վերլուծէ իր ուխտին մեծ ու անուշ սրբութիւնը. մարմինն է որ տեղի կուտայ հիմա հոգին, ու հոգին է որ կ'ընդվզէ։ Ինչպէս կը բաղդատէ իր ամէնէն գոյութեան թափառը, եւ նորան կը խնդրէ պաշտպանը։ Բայց ի՛նչ օգուտ, այլեւս «ոչ կարելի»ի վճիռը արձակուած էր եւ Ներսէս վարդապետ Թամարզուտի վանքին մէջ աքսորելու դատապարտուած։ Ու այդ օրէն մինչեւ այսօր վեց-եօթը տարիներ անցած եւ տակաւին Ըլլգիկան վարդապետ կ'աղաչէ Թամարզուտի մենաստանին մէջ՝ իր այդ յանցանքին համար, որ շատ մը եկեղեցականներու յանցանքին հետ բաղդատելով ոչինչ կրնայ համարուիլ։

Ալ բաւ չէ՞ արդեօք այս խեղճ վարդապետին թափած արտասուքներ ու աղօթքները՝ իր մեղքը քաւելու համար։ Թերեւս այդքան երկար տարիներու աղօթքները աստուածային ներման արժանացած են արդէն, բայց եկեղեցական Հայրերու խիղճը տակաւին չհանգչեցաւ՝ մեղքի կշռութենէն արձակելու համար զայն։ Ինչո՞ւ այդքան խստութիւն խեղճ եկեղեցականի մը հանդէպ, որ տարիներէ ի վեր պատրաստ կարօտ կը զղջայ։ Արդեօք յանցաւոր եկեղեցականներուն մէջ Ներսէս վարդապետն է միայն դատապարտելի։

Ինչ պատիժ անօրինականութեան անոնց՝ ովքեր ու դարձեալ ովքեր՝ Ինչո՞ւ սուրբ այդքան խստութիւն Ըլլգիկան վարդապետին նկատմամբ, այդքան ծանր չէին յանցանքին համար։

Այդքա՛ն անհերքելի, այդքան անքաւելի յանցանք մըն էր գործածը։

Բայց Ներսէս վարդապետ յանցանքը չպիտի դադրի յանցանք ըլլալէ, որքան ալ իր յանկերգը երգէ ան։ Ու թերեւս երկար ատեն ալ դեռ պիտի իր արձագանգին, գառնօրէն դիմելով ուրիշ շատ մը եկեղեցականներու յանցանքները։

ԱՐԻԿ

ՌՈՒՄԱՆԱԿԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԸ

ՊՈՒՔՐԷՇԻ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԻՆ ԱՌԹԻՒ

Բ.

Պուքրէշի Ցուցահանդէսը հազար ու մէկ հետաքրքրական բաներ կը ցուցադրէ։

Շէնքի մը ասպարէզին կը խորտակուի լեռ մը ամբողջ կապոյտին մէջ, եւ կը յիշեցնէ նախնական տաճար՝ ուր պիտի լսուի երգեցիկ աղօթքը։ Բնանկարը արուեստական մեծամասնութեան հոգածութիւն մը ունի։ Ծաղկանոցի մը գոյն եղած սա պարտէզը, որ քանի մը ամսուան մէջ պատրաստ եղած է, խորհրդանշան է երկրին, յաճախուած գեղեցկութեան եւ առատ կամքի մը, որոնք ի յայտ կուգան անտառին, երաժշտութեան եւ ծաղիկներուն մէջ։ Ռամիկ կիները իրենց ազգային տարազներով կը պտտին ամբոխին մէջ։

Իրենց հագուստները եւ ծիրանեգոյն ու կապոյտ գօտիները, ընտիր լաւանէտ ցանցերը, ոսկեայ շղթաներ՝ ուր կը թագաւորէ հայրենական անհատականութ, որ այս ամէնը իրենց տուներուն եւ ձեռքերուն շնորհիւ յօրինուած, գաւառներուն մէջ կը տեսնուին։ Գեղջկուհիներու գործեր, որոնք հարսանեան զգեստներու նման, չեն դադրիր մանել եւ հիւսել։ Ինչ հանգստութիւն եւ սակայն ի՛նչ համբերատարութիւն այդ կիներու եւ հին դարերու աշխատական ոլորտներուն մէջ։

Սատկէնները ի վեր կը հանեն ցեղին ռամկային աշխատասիրութիւնը, իսկ վերջինները իրենց ցուցադրական պերճանքին մէջ ներդաշնակ մը ի յայտ կը բերեն։ Ոլտենի գոյներու հեշտանք շլացուցիչ՝ Ռումանիան կը դրոշմէ իրենց արեւային հոգին, իսկ ասեղնագործ՝ կը մտնենան մէջին դարու եւ Եւրոպայի Վերածնութեան։

Անցեալ դարերու եւ ժամանակակից կիներ, ո՛րքան դիւր կուտան այդ գեղարուեստական ցուցերիներուն, ձեր զարմացնող ձեռներուն շնորհիւ։ Ժամանակակից կիներ, կը դիմեմ ձեր ճարտար ձեռները, որոնք ժանեակներ հիւսած են, արտօրէն ասեղ թելեր բանած են ժանեակին մէջ, դիւթական ախորժ մը առեղծած, հեքեաթի աշխատութիւններ կատարած են այն պարզ տաղաւարին մէջ, որ կը կոչուի «աւանդ կիներու տաղաւար»։

Սպիտակ ու ծաղրը շէնքեր, լուսաւոր, մեծադիրի տաղաւարին մէջ կը կանգնին։ Սպիտակաթոյր, ծաղկեղէններով շրջապատուած բակ մը, ուր լուսին ու արեգակը կը պարեն հանդարտօրէն։ Մէջտեղը ցայտաղբիւր ու օդային հոսանք մը։

Գեղարուեստներու բաժինը հաստատուած է շքեղագոյն տաղաւարի մը մէջ, ուր ազատական նկարչութեան ճիւղը կը ներկայացուի։ Նախ մեծ ու պայծառ նկարիչը Կրիկորեսքօ, որուն պատկերները արեւելեան սատարումներ ուտեն, անմահ երկրագործական կեանքը, յետոյ հայտարար վառ երեւակայութեան տէր Ալման, Վերոնա, Լուքեան, Կասէթ, եւ վերջապէս Կրոբեանու, որուն նկարները հրապարակով կը դիտուին թէ՛ իր երկրին եւ թէ Բարիզի մէջ։

Ճարտարապետութեան տաղաւարին մէջ նորութիւն մը կայ. ճոխութեան դարպասներ կը ճառագայթեն հոն, որոնք ո՛չ Ճենովայէն եկած են եւ ոչ ալ Լիօնէն։ Պարսկական հին մատուցիներու նմանող թեղաններ, նուրբ եւ լոյսի մը մէջ ծաղկած, բուրմունք հաւելուած կը ձեւացնեն, որուն արժէք դիւթիչ անհանդարտութեանց մէջ կը մարդէ երանգները։

Օրէն մէկը, Տարլէն Սիլվա, բանաստեղծ թագուհին, այս տաղաւարը խնամած է. ասեղնագործ թեթեւներու վրայ մետաքսէ աղբիւր կը մշակուեցան Պարսկաստանէն բերուած արդար, առասպելի համբերատարութեան մը մէջէն, թեթեւ յատուկ արեւներու զօրքի, ուր խնկաւէտ առնելու մատաներ կային։

ԺԷ. դարուն Վալախիոյ մատաղներու համար այնքան կը մտածուի որ հետաքրքիր երկեր ներ կը հանեն անոր դուլութիւն համար։ Տէկին Բոյդմանուի քարեռավ այդ մատաղին կը չէնուի, եւ սիկին Պարիք ծրագիրներ շէնքերը մը կը չէնէ ամէն եւ ծալքերը կը շաղ դաշեր համայնքով մը։ Այսպէս ուսումնական մատաղները կը փոխուին, կը ճառագայթեն։ Հին լաւագոյն նոյնատիպներ կա՛ վարդագոյն բաւեր եւ արծաթագոյն վարդերու վրայ, ինչպէս այդքան շողերը ծովուն մէջ. նաեւ կապոյտ երանգներ՝ որոնք չառ կը մաշեն կանանց, մամ գոյներ՝ որոնց վրայէն կ'անցնի ոսկի շունչ մը։

Այդ ցուցահանդէսը նոյնքան արուեստի գործ մըն է որքան հոգ մը՝ ճարտարագէտներուն եւ մետաղական աշխատաթեան սպասուած։ Իրենց թագաւորին ու երկրին ի՛նչ երգելու համար յաղթանակի նշան մը, ուր գաղթիները թագաւորեան տան կը դառնան, ցեղին խանդավառ եւ ուժանաւոր ժողովրդի անձնուիրութիւնը կը ձեւանայ է, ինչպէս ռազմական նախարարը, Գ. Ժան Լահովարի։ Երկրագործ ու հեռուն, Բարքեզի մէջ ուսուած մասն, Փոքրիկ ուսումնական աւանդութիւններով ահա, կրցած է Հայ-կի եւ Ներքանոյ հանգստութեան գառ մը տալ երկրին, որ ժողովուրդին ի լոյս կուգայ Ֆիլոբէի ըլլութիւններուն վրայ։ Սրահները եւ հայաւանդներու երախտագիտութիւնը, գաւառնոց Պուքրէշ գիտել եւ գալ մնալով շնորհակալութիւնները կ'ուղղուին բաց Գ. Լահովարիին հանրային եւ անձնուէր քաղաքապետ Գ. Իսքոլիի, Գ. Ալեքսանտր Ցէլլէսքոյի որ Բուլանի յարկը հիւանդ բժշկուածին հեղինակն է, ինչպէս նաեւ արդիական տաղաւարին ճարտարապետ Գ. Սթեֆանէսքոյի։

ԳԻՏԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

ԿՈՅՈՒՂԻԻ ՋՈՒՐԵՐՈՒՆ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒՄԸ

Ընդհանրապէս սա կարծիքը կը տիրէ թէ տղմալից ջուրերը, հասարակ թաւակներէ առաջ եկած եւ որոնց մէջ կը վխտան ամէն տեսակ մանրէներ, օգտակարութիւն չունին եւ պէտք է ձգել որ երթան թափին գետակները, գետերն ու ծովը։ Դժբախտաբար, բնակչութիւնը ո՛րքան կը շատնայ, կոյուղիի ջուրերը աւելի խիտ կը դառնան. ասոր պէտք զգացուած է կոյուղիներ շինելու եւ աղտոտութիւնները հեռուն տանիլ թափելու մայր-կոյուղիի մը միջոցաւ։ Սուղ նաւազ միջոց մըն է ասիկա եւ սա անպատեհութիւնն ալ ունի որ ջուրի ընթացքներն ալ կ'աղտոտէ, գործածութեան անյարմար կը դարձնէ եւ ձուկերը կը սատկեցնէ, առանց հաշուելու որ հանրային առողջութեան կը վնասէ կոյուղիներու բերաններուն մօտ գտնուող տեղերը, ուրկէ ապականաւոր հոտեր խոյս կուտան եւ մանրաշոյլին հիւանդութեանց սերմեր լեցուններով կը վխտան։ Նուաճողականներու մէջ վտանգը ալ նուազ է եւ հոգացուելու չէ առնել թէ ջուր եւ ուրիշ հիւանդութեանց գերմեր, որդերուն կոյուղիներու աղտոտ ջուրերը բերանացներն, պարտէզներու մէջ անոնց գործածութեան, կոյուղի վտանգ ամէնը բնակչ տարեներու եւ ուղղակիներու պատճառն։

Ինչ ընելու է ուրեմն, պահելու համար այդ աղտոտ ջուրերն, առանց վնասելու առողջութեան։ Նախ խորհեցան այդ աղտոտ ջուրերը իբր պարարտանիւթ գործածել, ոռոգելով հողին վրայ թափել եւ բոյսերուն ձգել դանոնք կերպարանափոխ ընելու գործը։ Գործածման այդ դրութիւնը շատ պարզ է, բայց ընդարձակ տարածութիւններու պէտք կայ, որպէս զի հողը չաղտոտի բոլորովին։ Իրաւ է որ երկրագործութիւնը կրնայ օգտուիլ անկէ, բայց հանրային առողջութիւնը մեծապէս կը վնասուի։ Ասոր համար մանրէներուն յանձնուեցան մաքրելու գործը։ Անկէ առաջ եղաւ քիմիական եւ մեքենական մեթոտը, տարիներ առաջ ընդհանրացած Անգլիոյ մէջ Պ. Տիպտինի կողմէ, եւ յետոյ Ֆրանսա ներմուծուած։ Այդ մեթոտին համաձայն, փտեցուցիչ փոշիք կը բառնան, ասոնք մը նորէն ուր կը թափեն աղտոտութիւնները կամ թէ «փտեցուցիչ անկողը»։ Ներսը մէջ կը թողուն աւելի կամ նուազ երկար ատեն, մինչեւ որ մասնաւոր խմորման տարրերը զարգանան։ Ասիկա է ըսել որ ընդարձակ տեղ մը պէտք է այդ բանին համար, քանի որ գարշահոտ կազեր կ'արձակուին, եւ ընդհանուր մեթոտ խառնել, ուր աղտոտ ջուրեր կը թափին, ծանրաման եւ փտութեան կեդրոններ դառնան։ Ասոնց ծռծիրը լուծելու աստիճանական տեսակէտով, կը յոլազին հանքերու եւ մեքենաներու, ջրաթեթերներու եւ պաստերներու բազմութիւն մը, որոնք քանի մը մէջերնուն պէտք ունին վարելու ամբողջ երկրամաս մը։ Տնտեսագիտական տեսակէտով, մեծ դրամներ այդ եղանակը, քանի որ փոխէր կատարուիլ լեռով հաշուելով թէ ընդարձակ հողերու պէտք կայ եւ շատ ծախք կ'ըլլայ։

Ուստի փնտռուեցաւ քիմիական միջոցաւ տարրալուծութիւն առաջ բերելու։ Կարգ մը քիմիական նիւթեր ներգործելով ձեւով կը բերուի սոսնձային (գելաթինէ), որ իր մէջ կ'ամփոփէ բոլոր աղտոտ նիւթերը եւ ջուրերն կը զտէ լաւագոյն մէջ եղած աւելի կամ նուազ գործարանական տարրեր։ Այսպէս ձեւով կը բերուի գէթ մասնիկ պարզուած մը եւ պարզ մը։ Բայց ի՛նչ ընելու է մնացորդը եւ ի՞նչպէս պարզելու է դանոնք արդեօք րէն եւ կատարելապէս։ Ասոր լուծումն խնդիրը եւ որ կատարելապէս լուծուած կրնայ նկատուիլ, բնագիտաբնական եղանակով, որուն մէջ գործել միջոցն աշխատութիւնը լրացնելով կատարել տուաւ, գէթ քանի մը վայրկեան։ Օրինակի համար, երբ կամ կղուր կը գործածեն, կոյուղիի ջուրերուն խառնելով։ Այդ խառնուրդէն բխած առոյ խուցով ռուղաւ մը։ Այդ խառնուրդը կը հոսի մասնաւոր աւազաններու մէջ, որոնք հաստատ յատակներ եւ խառանոց պատեր ունին։ Տիղմերը կը սուզուին, եւ ջուրը առնել յետոյ երկուան մեթոյ չափ լայնութեամբ եւ անշարժ աշխարհ մը վրայէն, ուր ժամանեակ նիւթեր կան, ասպարէզներէ դուրս կապոյ բարեխնամ մօրութեամբ։ Միջուրաները կ'րէր միլեօնը կը լուծուին եւ սրմերուն մէջ կը տուշին։ Մաքրուած ջուրը գետակ կը թափուի եւ շրջաբերութեան կը դրուի։

Հիմա գանք շահագործման, որուն աղտոտ ջուրերուն միջոցները արժեցնելու։

Ցամաքի տիղմերը, նաւթով մը ընծեռ մը մէջէն անցնելէ յետոյ, ուր կը մանրացուին ջուրերը, կ'արժէ անոնք մեքենայ մը մէջ, ուր ատաղ քարերը կը չորցնեն զանոնք։ Այս ամէնը կը կատարուի փակ ընդունարաններու մէջ, առանց որ եւ է հոտ արձակելու։ Ձեռք բերուած փոշին, որ իբր աղբ պիտի գործածուի, աւելցուկ կը դրուի տոպրակներու մէջ։ Այս մանրացումը կրնայ փոխադրուիլ, կրնայ երկար ատեն պահուիլ, նեխումէ ազատ։ Մասնաւոր նիւթերու յաւելումով ձեւը կը բերուի նախապէս ուր մը, որուն բաղադրութիւնը այնքան աղէկ կը կատարուի որ կարելի է բաղդատական արժէքը կենդանական աղբին։ Այդ քիմիական պատրաստութիւն մէջ ալ կը կենդանի ազոտ եւ վնասակար ամէն չկայ, շնորհիւ կրին ազդեցութեան։

Ցուցիչ է որ ընդհանուր առաջ կոյուղիի ջուրերու այս կերպ գործածումը։ Արդէն իսկ Ուէստէնտը մէջ այդ կերպը հաստատութիւն մը հիմնուած է։ Մանչեստրի քաղաքներուն մէջ ալ պէտք է որ գործ դրուի այդ կերպը, ուր բնակչութիւնը բազմամարդ է եւ ամբողջութեամբ խոտագիտներ կը չէնէ։ Կը բաւէ ծովեզերեայ քաղաքներ այցելել այդ բանին համոզուելու համար։

Վերջացնելէ առաջ այս գրութիւնը, պէտք է դիտել տալ որ ասով չէ նորեր տիղմերը շահագործելու այս եղանակը։ Բաւական շատ մը առաջ կը բերէ եւ մէկ հատուած կարելի է վերը յիշուածին պէս հաստատութիւն մը հիմնել։ Երկու-երեք հեքթար տարածութեամբ տեղ մը բաւական է՝ բնակչութեան մը ջուրը մաքրելու համար, ինչպէս Պրիւսէլ եւ իր շրջակայքը, մինչ նախկին մեթոտներով հարկ պիտի ըլլար տասնապատիկ աւելի մեծ տեղ մը տրամադրելի ընել։

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Մ. Նահանգաց հարստութիւնը. — Տուրք ամուրիներու վրայ — Խուլ-համրերու վարժարան մը. — Ի՛նչպէս պէտք է ելլել անկողնէն։

Մ. Նահանգաց առեւտրական նախարարութեան կողմէ վիճակագրութիւն մը հրատարակուեցաւ վերջերս ի մասին Մ. Նահանգաց հարստութեան 1900ին։ Այդ վիճակագրութեան համաձայն, Մ. Նահանգաց մէջ գտնուած արտադրութեանց արժէքը կը հասնի 13 միլիառ տոլարի, երկրագործական արտադրութեանց արժէքը՝ 3 միլիառ 750 միլիոն տոլարի, իսկ հանքային արտադրութեանցը՝ մէկ միլիառի։ 1800ին, երկրին ամբողջ հարստութիւնը 30 միլիառ տոլար կը հաշուէր, 1880ին՝ 42 միլիառ, 1890ին՝ 65 միլիառ, 1900ին՝ 94 միլիառ։ Այդ հաշուով՝ իւրաքանչիւր բնակիչ կ'իյնայ 1235 տոլար, մինչ 1870ին էր 780 տոլար։ Նահանգին վաճառականութիւնը, 1905ին, 24 միլիառ տոլարի բարձրացած է, որ կը հաւասարի ամբողջ աշխարհի մէջ եղած վաճառականութեան։ Երկրին ամբողջ հարստութիւնը, 1905ին, կը հաշուուի 100 միլիառ տոլար։

* * *

Սվիսական վաղուցիկ տնտեսութեան հետ դարձած, Սաքսոնիոյ (Սաքսոնիա) քաղաքապետը նոր տեսակ գաղափար մը յղացած է։ Քաղաքապետական Խորհուրդին առաջարկած է երեք մարք տուրք մը ենթարկել ամուրիական չէզոքութեամբ ապրողները, իսկ հինգ մարքի՝ այն ամուրիները որոնք ջուրի խողովակներ կամ այլ կերպ կատարելագործութիւններով օժ տուած են։ Այդ առաջարկը ընդունուեցաւ Քաղաքապետական Խորհուրդի մեծամասնութեան կողմէ։ Հիմա կը մնայ վերին վարչութեան կողմէ վաւերացումը։ Այս վերջինը պէտք ստուգէ թէ [illegible] վրայ դրուած տուրքը, տարբեր ձեւի տակ, [illegible] պէտք ըլլայ [illegible] տուրքին, Գերմանիոյ մեծ մասին մէջ ընդունուած։ [illegible] քաղաքապետը շատ [illegible] [illegible] կը Թուի [illegible] նկատմամբ, քանի որ ամէնէն բարձր տուրքը կը [illegible] եւ այդ կարգը [illegible] ուրիշ [illegible] վրայ։

* * *

Ամերիկայի մէջ ժամանակաւոր քոլէժ մը կայ [illegible] համար։ Այդ վարժարանին [illegible] են Միչիկանի ազգային [illegible], Նիւ-Եորքի [illegible] մէջ պաշտօնեան, [illegible] մեծ [illegible] մը մէջ [illegible] մը, [illegible] պաշտօնեայ, [illegible] պաշտօնեայ ու [illegible] պաշտօնեաներու մէջ։ Այդ քոլէճին Տեօրէնը կ՚ըսէ. «[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]»

* * *

Մինչդեռ ասոր թէ՛ անգլիացի [illegible] մը եւ թէ գերմանացի [illegible] մը կը յայտարարեն թէ, [illegible] քունը [illegible], յեղակարծ [illegible] [illegible] պատճառ կ՚ըլլան։ Հետեւաբար առաւօտ [illegible] քունը օգտակար բան մըն է եւ բժիշկները կոչ մը կը յանձնարարեն, թէեւ [illegible] մը [illegible] բան ըլլայ։ «Յաջողութեանց [illegible] է որ կանուխ կ՚ելլեն [illegible]։»

Արտաքին Լուրեր

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Սիրալիր համաձայնութիւն.—Լրագրական հրատարակութիւններ.—Գերմանիա.—Զինուորական պայմանագրութիւնք

Լոնտոնէն հեռագրով կը գրէ Էնեկ բանեսնա Պէյծ [illegible].

«Հոս զարմանք կը պատճառէ Ֆրանսական կարգ մը լրագիրներու ընթացքը, որոնք կ՚ուզեն [illegible] համաձայնութիւնը [illegible] ցոյց տալ Ֆրանսայի համար՝ այն պատրուակով թէ Անգլիա [illegible] կը փնտռէ Գերմանիոյ դէմ մղելու պատերազմ մը, որուն մէջ Ֆրանսա [illegible] պէտք [illegible], [illegible]։ Այդ լրագիրները [illegible] կը [illegible] Ֆրանսայի [illegible], [illegible] մինչեւ հիմա [illegible] Ֆրանսայի [illegible] դէմ [illegible] Անգլիական քաղաքական [illegible] կողմէ, որոնց [illegible] է անգլիաբաղձութիւնը, այդ [illegible] պայման մը [illegible] պէտք [illegible], բայց ինչպէս կարելի [illegible] մը [illegible] երբ [illegible] լրագիրներուն կողմէ կը կատարուի, որոնք հիմա կ՚ըսեն թէ «Անգլիոյ մէջ [illegible] կը զգայ թէ Գերմանիոյ հետ պատերազմը անխուսափելի է», թէ միայն [illegible] է թէ «Միթէ Լոնտոնի [illegible] չի՞ կարծեր որ [illegible] Գերմանիոյ որ [illegible]»։ Եթէ շատ կարելի է որ [illegible], որ այդ պատերազմը պէտք ծագի, Ֆրանսա անոր մէջ ամէնէն կարեւոր դեր մը պէտք կատարէ։ Ինչ նպատակով եւ ինչ կարծիքով այդ [illegible] առաջ կը բերեն, [illegible] անկարելի է [illegible] անոնց համար որոնք կը հետեւին Մանչի այս կողմի իրողութեանց։ Կայ սակայն, իրողութիւն մը որ [illegible] է մը [illegible] լրագիրներուն, այն է թէ անգլիա-ֆրանսական սիրալիր համաձայնութեան դէմ [illegible] համար, Գերմանիոյ [illegible] [illegible]։ Կ՚ըսեն թէ [illegible] պատճառ է պատերազմ մը Գերմանիոյ դէմ [illegible]՝ Անգլիա, [illegible] մը [illegible]։ Մինչ անգլօ-ֆրանսական սիրալիր համաձայնութիւնը [illegible] եւ [illegible], [illegible] կարելի է [illegible] համար [illegible] Գերմանիա [illegible] Անգլիա [illegible] Ֆրանսա, [illegible] Անգլիա [illegible] [illegible]։ Յայտնապէս [illegible], [illegible] [illegible] Անգլիոյ [illegible] [illegible] Ֆրանսայի [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] Անգլիա [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։ Սակայն Անգլիա [illegible] Գերմանիոյ դէմ [illegible], միայն պէտք է [illegible] թէ [illegible] Անգլիա, [illegible] այն Անգլիան [illegible] [illegible] Երեսփ. Ժողովին, [illegible] [illegible] [illegible], այլ [illegible] [illegible] [illegible] է Անգլիա

[illegible] [illegible] Սըր Հէնրի Քէմպէլ Պէնըրմէն երբ ըսաւ թէ «Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի բարեկամութիւնը բոլորովին համապատասխան է Անգլիոյ եւ Գերմանիոյ բարեկամութեան եւ թէ Անգլիոյ բարեկամութիւնը Ֆրանսայի ու Գերմանիոյ հետ պէտք է հիմք կազմէ [illegible] խաղաղութեան»։ Ամէնէն աւելի [illegible] [illegible] պէտք ըլլայ երբ Անգլիոյ ներքին նախարարութիւնը շատ գերմանասէր ըլլայ։ Այդ է պաշտօնական լրագիրներուն մեծ մասին [illegible]։ Այդ մասին [illegible] համար, բաւական է կարդալ Նէօբէկէ Ռիվիւի վերջին թիւը եւ [illegible] վերջերս Թայմզի հրատարակած [illegible] յօդուածը՝ [illegible] Տոյչէ Ռիվիւի առաջարկութեան՝ Գերմանիոյ ալ ընդունելու անգլօ-ֆրանսական համաձայնութեան մէջ։

«Ֆրանսայի ազգային լրագիրներ, [illegible] գերմանական թերթերուն հետ համաձայն, եւ մէջը պատերազմական [illegible] մը տալու համար անգլօ-ֆրանսական համաձայնութեան, վերջերս [illegible] թէ զինուորական պայմանագրութիւն մը գոյութիւն ունի Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի միջեւ։ Այդ տեղեկութեան [illegible] եւ Լոնտոնի մէջ ալ [illegible] նկատել [illegible] թէ ֆրանսական թերթ մը, նախարարական [illegible], Տէբէա տը Բուլոյ, ֆրանսական [illegible] առաջ [illegible] Փրէնչ [illegible] ներկայ գտնուելուն առթիւ, [illegible] էր որ [illegible] զինուորական պայմանագրութիւն մը։ Այդ լուրը, սակայն, [illegible]։ [illegible] թէ Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի միջեւ զինուորական որ եւ է պայմանագրութիւն գոյութիւն չունի եւ այդ տեսակ բան մը [illegible] ալ խօսք չկայ։ Լոնտոն, ինչպէս Բարիզի մէջ, [illegible] թէ այդ տեսակ պայմանագրութիւն մը բան մը պէտք չաւելցնէ այն [illegible] վրայ զոր [illegible] Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի եւ թէ [illegible] [illegible]։ Ամէնէն [illegible] Սթանտըրտ կ՚ըսէ սա [illegible] մէջ. — «Զինուորական որ եւ է պայմանագրութիւն չէ կնքուած, բանակցութիւն չէ [illegible] եւ [illegible] ալ պէտք [illegible] Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի միջեւ, [illegible] [illegible]։ Իրաւ է, եւ ամէն օր [illegible], թէ Անգլիա եւ Ֆրանսա [illegible] [illegible]։ Անգլիա չի կրնար թոյլ տալ որ Ֆրանսա [illegible] Անգլիոյ քաղաքականութեան մէջ [illegible] համար [illegible] է այն [illegible] թէ Սըր Հէնրի Քէմպէլ Պէնըրմէն կառավարութիւնը [illegible] պայմանագրութեան մը [illegible] ըլլալ։» Այս [illegible] [illegible]։ Սթանտըրտ [illegible] [illegible] Գերմանիոյ [illegible] Անգլիոյ [illegible] [illegible]։»

ԵՐԵՔԵԱԿ ԶԻՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Գ. ֆոն Չիրշքիի ուղեւորութիւնը.—Աւստրիա եւ Իտալիա.—Զգայացունց լուրեր.

[illegible] թերթ մը, Գերմանիոյ [illegible] նախարար Գ. ֆոն Չիրշքիի ուղեւորութեան վրայ խօսելով, կ՚ըսէ. «Պէտք է յուսալ թէ Հռոմի մէջ Գ. ֆոն Չիրշքի [illegible] Աւստրիոյ եւ Իտալիոյ յարաբերութեանց վրայ [illegible] Վիէննայի եւ Հռոմի [illegible] [illegible]։ Հեռագրական [illegible], Աւստրիա կը պատրաստէ Իտալիոյ դէմ, մինչ Հռոմի կառավարութիւնը [illegible] Աւստրիոյ կողմէ [illegible] դէմ։ Անշուշտ այդ [illegible] պէտք է ընդունիլ, [illegible], այդ [illegible]։ Պէտք չէ մոռնալ թէ Աւստրիա-Հունգարիա եւ Իտալիա

այն [illegible] [illegible] որ թէեւ ամէնէն [illegible] է, [illegible] պատերազմի մը [illegible]։ [illegible] թէ Աւստրիա-Հունգարիա եւ թէ Իտալիա իրենց [illegible] [illegible]։ Գերմանիա, որ թէեւ պէտք [illegible] Երրեակ Զինակցութեան [illegible]։ Վերջերս [illegible] թէ Աւստրիոյ ու Իտալիոյ միջեւ երբ [illegible], Գերմանիա Աւստրիոյ կողմը պէտք [illegible] եւ նոյն [illegible]։ Ընդունինք թէ այդ [illegible], [illegible] Իտալիա [illegible] Երրեակ Զինակցութենէն։ [illegible] Գերմանիոյ եւ Իտալիոյ [illegible] մէջ։ Գերմանիա գիտէ թէ Իտալիոյ քաղաքականութիւնը [illegible] անգլօ-ֆրանսական բարեկամութեան կողմը կը դառնայ, [illegible] [illegible] Երրեակ Զինակցութեան [illegible] [illegible] Իտալիոյ, [illegible] Պէրլինի համար պէտք [illegible] Հռոմի վրայ, [illegible] Իտալիոյ կառավարութիւնը [illegible] Երրեակ Զինակցութեան մէջ [illegible] եւ [illegible] Բարիզի եւ Լոնտոնի մէջ [illegible] [illegible]։ Իտալիա, [illegible] [illegible] Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի [illegible] [illegible]։ Գ. [illegible] [illegible] թէ Երրեակ Զինակցութեան մէջ Իտալիոյ [illegible] [illegible]։ [illegible] [illegible] Գ. ֆոն Չիրշքի Հռոմի մէջ [illegible] [illegible]։ [illegible] [illegible] [illegible] Երրեակ Զինակցութեան [illegible]։ Անշուշտ այդ [illegible] Իտալիոյ քաղաքականութեան [illegible]։ [illegible] Երրեակ Զինակցութեան [illegible] [illegible]։ Նաեւ Երրեակ [illegible] մէջ պէտք [illegible] Գերմանիոյ [illegible] [illegible]։ Գերմանիոյ [illegible] մէջ կը [illegible] թէ Իտալիոյ վրայ [illegible], [illegible] Իտալիոյ մէջ [illegible] [illegible] [illegible] Աւստրիոյ [illegible]։

—Հռոմի Բօբոլօ Ռոմանօ լրագիրը կ՚արտատպէ Բերգէրէնցաթ մէկ յօդուածը՝ Աւստրիոյ կողմէն [illegible] [illegible] մէջ [illegible] համար։ Այդ [illegible], կ՚ըսէ թէ այդ [illegible] է եւ [illegible] պէտք չէ [illegible]։ Վիբրա [illegible] Իտալիոյ եւ Աւստրիոյ միջեւ [illegible] համաձայնութիւն [illegible] եւ [illegible], ամէնէն [illegible], որ Իտալիոյ եւ Գերմանիոյ միջեւ կը [illegible]։ Այդ [illegible] Երրեակ Զինակցութիւնը [illegible] են [illegible] [illegible] համաձայնութեան։

—Էքլեր [illegible] կ՚իմանայ թէ Աւստրիա [illegible] [illegible] մէջ դրած է իր [illegible] Իտալիոյ կողմէն եւ, Գերմանիոյ [illegible] [illegible], պէտք [illegible] Իտալիա՝ [illegible] իր [illegible] [illegible] [illegible] իր [illegible] որ [illegible] չէ [illegible]։

ՖՐԱՆՍԱ

Եկեղեցական խնդիրը.— Աւստրիոյ եպիսկոպոսները.— Վատիկանի բերքը.— Ա. Յաւանց հիւծախտը

Աւստրիոյ եպիսկոպոսները, [illegible] [illegible] մը մէջ, [illegible] [illegible] Ֆրանսայի եպիսկոպոսներուն։ Այդ [illegible] Աւստրիոյ եպիսկոպոսները կ՚ըսեն այն [illegible], [illegible] Եկեղեցին եւ [illegible] Ֆրանսան։ [illegible] կ՚ըսեն Ֆրանսայի եպիսկոպոսներուն, եւ [illegible] կը [illegible] [illegible], [illegible] Վատիկանի [illegible] [illegible] եւ եկեղեցական [illegible] համար։ Նամակը կ՚ըսէ նաեւ թէ Աւստրիոյ եպիսկոպոսները կ՚աղօթեն Եկեղեցիի [illegible] [illegible] համար։

—Օսսերվադօրէ Ռոմանօ [illegible] յօդուած մը կը հրատարակէ՝ [illegible] թէ Ֆրանսայի [illegible]

Ին, [illegible] [illegible] համար, կը [illegible] Վատիկանի դէմ [illegible] [illegible] Վատիկան [illegible] Ֆրանսայի [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։ Օսսերվադօրէ Ռոմանօ կը [illegible] Վատիկանը եւ կը [illegible] Պապին [illegible] Ֆրանսայի [illegible]։ Նոյն թերթը կ՚ըսէ — «[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Վատիկանի [illegible] չէ, [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] Վատիկանի [illegible] Ֆրանսայի [illegible] [illegible] [illegible]։ [illegible] Կոլոսի [illegible] [illegible] թէ Պապը [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] է, [illegible] [illegible]։»

— Օքք Թողումակոն [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] մէջ [illegible] [illegible]։

— Ա. [illegible] [illegible] Տօքթ. Վալէ Բրի Բարիզիէնի [illegible] [illegible], [illegible] Տօքթ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] է թէ [illegible] [illegible]։ [illegible] Տօքթ. [illegible] [illegible]։ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։ [illegible] Գերմանիոյ մէջ [illegible] [illegible] [illegible]։

ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

Թիպէթի մէջ.— Ճաբոնցի լրտեսներ.— Ճաբոնի ելմտացոյցը

Կոլոյ՝ Պէրլինէ [illegible] կը [illegible] [illegible] Տօքթ. [illegible] [illegible] [illegible]։ [illegible] թէ [illegible] — «Ճաբոնցի [illegible], [illegible] Չինաց մէջ կը [illegible], Թիպէթի մէջ ալ կը [illegible]։ [illegible] [illegible] կը [illegible], [illegible] [illegible] եւ [illegible] [illegible]։ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] դէմ։ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] դէմ։ [illegible] [illegible] մը, [illegible] [illegible] Թիպէթի [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]։ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։»

— Ճ[illegible] յառաջիկայ ելմտացոյցը 200,000 [illegible] աւելի է [illegible] ելմտացոյցէն։ Ճաբոնի կառավարութիւնը [illegible] է [illegible] իր ելմտական [illegible], [illegible] [illegible] պէտք [illegible] եւ [illegible] պէտք [illegible]։ Նոր ելմտացոյցը 350,000 [illegible] [illegible] պէտք [illegible] ճաբոնական [illegible] համար։

ՍԵՐԲԻԱ

Սկուբշինան.— Աւստրիոյ նոր մաքսային վէճը.— Առեւտրական դաշնադրութիւնները.—Կուսակցութիւնները

Սկուբշինան, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։ Այդ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։ Այդ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Աւստրիոյ-Հունգարիոյ հետ [illegible] [illegible] համար։ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] թէ պէտք է [illegible] [illegible] [illegible] Աւստրիոյ-Հունգարիոյ [illegible], [illegible] [illegible] Սերպիոյ [illegible]։

— Իտալիա եւ Ռումանիա իրենց [illegible] Սերպիոյ հետ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] համար։

—Սերպիոյ նոր [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։ [illegible] [illegible] թէ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ հետ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] եւ թէ նոր [illegible] Սկուբշինային մէջ պէտք է [illegible] [illegible] [illegible] դէմ։

—Սկուբշինային [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] է։

ԱՒՍՏՐԻԱ

«Ֆրեմտէնպլաթ»ի յօդուածը.— Աւստրիոյ տնտեսական կացութիւնը.— Հունգարիոյ առաւելութիւնը

Ֆրեմտէնպլաթ յօդուած մը [illegible] է Աւստրիոյ [illegible] եւ նոր [illegible] [illegible] վրայ։ Այդ յօդուածը մեծ [illegible] [illegible] է Վիէննայի եւ Պէրլինի [illegible] մէջ։ Ցիչեալ յօդուածը կ՚ըսէ թէ [illegible] [illegible], [illegible] ելմտական նախարարութիւնը

կը զրկէ 52 միլիոն քրոն [illegible] [illegible] [illegible] կը [illegible] 1905ի ելմտացոյցին, [illegible] [illegible] [illegible] թէ Աւստրիա [illegible] է [illegible] [illegible]։ Արդէն [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։ [illegible] [illegible] [illegible]։ Ֆրեմտէնպլաթ կ՚աւելցնէ թէ ելմտական նախարարութեան [illegible] պէտք է ըլլայ [illegible] [illegible]։

ՉԻՆ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

Ճաբոնցի իշխանի մը Բէքին այցելութիւնը.— Արտակարգ պաշտօններ.— Դաշնակցութիւն մը։

Հեռագիրները [illegible] Ճաբոնցի Ֆուշիմի իշխանին այցելութիւնը Բէքին, [illegible] [illegible] թէ [illegible] [illegible] է որ Միքատոյի [illegible] [illegible] կ՚այցելէ Չինաց մայրաքաղաքը։ Ճաբոնական լրագիրները [illegible] [illegible] կը [illegible] այն [illegible] [illegible], որ Ֆուշիմի իշխանին եղած է, եւ [illegible] [illegible] այդ այցելութեան [illegible] [illegible]։ [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] կ՚ընդունուի [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] Չինի իշխաններէն, [illegible] [illegible] [illegible] կողմէ։ Ճաբոնցի իշխանին [illegible] [illegible] Տէվա, որ [illegible] [illegible] մը [illegible] է [illegible] [illegible] մէջ։ Չինաց [illegible] [illegible]։ [illegible] [illegible] [illegible] իր [illegible]։ Այդ [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] է [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։ [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Չինաց հետ [illegible] [illegible] պէտք [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։ Անգլիան ալ [illegible] [illegible]։

ՔՈՆԿՕ

Անգլիա եւ Իտալիա Քոնկոյի մէջ.— Գաղտնի համաձայնութիւն։

Լոնտոնէն կը [illegible] թէ անգլիական եւ իտալական կառավարութեանց մէջ [illegible] [illegible] կը [illegible] Քոնկոյի [illegible] [illegible]։ Հոն [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] է թէ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] թէ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] է, Անգլիոյ եւ Իտալիոյ միջեւ [illegible] [illegible] [illegible] է՝ [illegible] [illegible] համար Քոնկոյի կառավարութեան կողմէ ընդունուած [illegible] [illegible]։ [illegible] [illegible] [illegible] է որ [illegible] մը [illegible] [illegible] Քոնկոյի [illegible] [illegible]։

ՍԷՆ-ՍԱՆՍ ՊԵՐԼԻՆԻ ՄԷՋ

Սէն-Սանսի եղած խանդավառ ընդունելութիւնը.— Վակներ ու Սէն-Սանս։

Գ. Քամիլ Սէն-Սանս, [illegible] [illegible] մը [illegible] Պէրլինի մէջ։ Պէրլինցիները [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], Ֆ. [illegible] [illegible] մէջ։ Այդ ֆրանսացի [illegible] [illegible] Վակներ [illegible] [illegible] ըլլալուն համար։ Գ. Սէն-Սանս [illegible] Պէրլինցիներուն, [illegible] [illegible] [illegible] ընդունելութեան համար, [illegible] [illegible] [illegible] Վակներ եւ իր [illegible]. [illegible] թէ Վակներ [illegible] [illegible] է, Գ. [illegible] [illegible], թէ Վակներ [illegible] Լոհէնկրինի ֆրանսական [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], Վակներ վրայ [illegible] մէջ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], եւ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։»

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Ատեան 1 [illegible] Օսմ. Կայս. Պանքան իր Ղալաթիոյ [illegible] մէջ [illegible] [illegible] [illegible] պէտք [illegible] 1000 [illegible] եւ [illegible] [illegible] համար [illegible] [illegible] [illegible] պէտք է [illegible] [illegible] Թարգմանի [illegible] 15 [illegible]։

Կ. ՊՈԼԻՍ, 25 Սեպտ. 1906

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ. — Տէրսէլիֆի [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Սուլթան [illegible] էֆ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Զիւնի պէյ։

—Միւթեմայիզի [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ապտուլլահ պէյ, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ա[illegible] Րէմզի էֆ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Հաֆըզ [illegible] էֆ.։

—Միւթեմայիզի [illegible] Հայ-Հասակեաններու [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] էֆ. եւ [illegible] [illegible] էֆ.։

—Առաջին կարգի Օսմանիէ [illegible] Հունգարիոյ Երեսփ. Ժողովին անդամ եւ հունգարական [illegible] Գ. Քոլոման [illegible], Աւստրիոյ ելմտական նախարարութեան [illegible] Գ. [illegible] եւ Իտալիոյ Երեսփ. Ժողովին անդամ եւ [illegible] Գ. [illegible]։ Առաջին կարգի Մէճիտիէ՝ Հունգարիոյ [illegible] անդամ Պարոն [illegible], Հունգարիոյ [illegible] [illegible] [illegible] եւ Արքայի [illegible] [illegible] Ֆրանսուայի եւ Կ. Պոլսոյ [illegible] [illegible] Գ. [illegible]։ Երկրորդ կարգի Օսմանիէ՝ նոյն [illegible] [illegible] Գ. [illegible]։

—Առաջին կարգի Օսմանիէ՝ Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովին անդամ Գ. Էլին Ռոզէ։

— Չորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Բալօ էֆ.։

—Առաջին կարգի Շէֆգաթ՝ [illegible] [illegible] Շէֆիգ [illegible] եւ երկրորդ կարգի [illegible] [illegible] Էլիզէ հանըմի։

—Լիազաթ [illegible] [illegible] կայս. [illegible] եւ [illegible] Ֆէրիգ Հիւսնի փաշայի։

ՕՏԱՐ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐ —Շուէտի կառավարութեան Վան պաշտօնեաներէն առաջին կարգը [illegible] Մէծ-Եղբայրներ եւ [illegible] առաջին կարգը [illegible] [illegible] նախարարին եւ [illegible]։ Կայս. Իրատէ մը [illegible] [illegible] պաշտօնեաներուն ընդունելութեան եւ [illegible]։

ՀՈՒՆԳԱՐԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ.— Իգսամ երէկ գիշեր, Բէչ-[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] է։

«Հունգարական ամէնէն կարեւոր լրագիրը՝ Փոսթարիէյի Հիրլաբ զոր կը հրատարակէ [illegible] [illegible] իր մեծ [illegible] [illegible] պրոֆեսոր Ապոլֆ Շէթոռու, [illegible] [illegible] կը [illegible] կայս. [illegible] [illegible] [illegible] է Ռուզաքի [illegible] [illegible] համար Կ. Պոլիս [illegible] հունգարական պատուիրակութիւնը։ Նոյն թերթը [illegible] Օսմանեաններու [illegible] Վէհ. Սուլթանին [illegible], կ՚ըսէ թէ հունգարական [illegible] [illegible] է [illegible] կայս. կառավարութեան։»

—Հունգարական պատուիրակութիւնը, [illegible] [illegible] էր, [illegible] [illegible] երէկ [illegible] Իզմիր [illegible] [illegible] մը [illegible] կայս. [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] եւ [illegible] Ռուսոֆ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] համար։ Վաղը՝ Կ. Պ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։

— [illegible] [illegible] [illegible] Գ. Օխօ, [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] Սէպզի տ՚Օրիանի մէջ։ [illegible] [illegible] Վեհ. Սուլթանին [illegible] [illegible] [illegible] համար։

— Հունգարական պատուիրակութեան [illegible] [illegible] եւ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Գ. Օխօ եւ առաջին [illegible] Գ. [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] Տեօրէն Գ. [illegible] եւ [illegible] [illegible] [illegible] Տօ[illegible] [illegible]։

ԻՖԹԱՐ.— [illegible] [illegible] [illegible] կայս. [illegible] [illegible] իֆթար [illegible]։

— [illegible] եւ [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] կայս. [illegible] [illegible] իֆթար [illegible]։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ [illegible], [illegible] Բ. Դռան [illegible] եւ [illegible] Մեծ Եպարքոսին [illegible]։

ՔԱՂԱՔԱՑԻՆ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐԸ. — [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] թէ [illegible] [illegible] [illegible] մը [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] մը համար [illegible] [illegible], [illegible] է որ [illegible] [illegible]։

ՀԻՋԱԶԻ երկաթուղիին համար Թէբ[illegible] [illegible] մէջ [illegible] [illegible] առջին կարգի վաճառք, որ Հէրէմէի կոյս. դարձուցածին ենթարկուածքով կանոնաւորուած է, պէտք եղած անձը գրկուեցաւ։ Այդ վաճառք գնահատելով, նոյն տեսակէ ուրիշներ ալ չընելու համար հրաման տրուեցաւ Թէքրաւէի գործարանին բանն։

ՀՆՈՒԹԽԱՆՑ պաշտօնութեան համար որոշուած է 100էն 5 յաւելուածական տուրք մը առնել 30,000 զր.ի եւ անկէ վեր արժէքով չինութեանց եւ նորոգութեանց համար տրուելիք արտօնագիրներուն վրայէն։ Այս տուրքը սկսած է գանձուիլ Թաղապետութիւններէն։ Սակայն չինութեանց եւ նորոգութեանց համար տրուած արտօնագիրներուն մէջ նկատի չեն առնուիր անոնց արժէքը, այլ նկատի կ՚առնուին տարածութիւնը եւ յարկերը, որով Թաղապետութիւններ դժուարութիւն կը կրեն՝ գին որոշելով արտօնագիր տալու համար։ Այս պարագան նկատի առնելով կոյս. Թանզիմատին վարչութիւնը գրեց Բ. Դրան թէ, աւելի դիւրութիւն պէտք ըլլայ, եթէ այդ յաւելուածական տուրքը գանձուի 300 զր. եւ անկէ աւելի ծախքով առնուած չինութեանց եւ նորոգութեանց մասին։

ԲԱՍԹԱ ԵՒ ՊՈՍՔԻՒՐԻ.— Քաղաքապետութիւնը բժշկական վարժարանը գրեց կ. Պոլսոյ մէջ պատրաստուած «բաստա»ներէն մաս մը՝ քննուելու եւ հաստատելու համար թէ անոնց պատրաստութեան մէջ գործածուած հումքերը փտած ու աղբուտ են թէ ոչ. նաեւ թէ վրան դրուած չափերու ներքերը առողջութեան վնասակար են թէ ոչ։

—Քաղաքէն կամուրջին վրայ եւ ուրիշ տեղեր տակէ առ տակ ծախուած «պիսքուիթներէն մաս մը բժշկական վարժարանը ղրկուեցաւ՝ քննուելու եւ հաստատելու համար թէ անոնց պատրաստութեան մէջ գործածուած նիւթերը առողջութեան վնասակա՞ր են թէ ոչ։

ՊԵՐՈՒԹԻ ֆրանսական բժշկական վարժարանին քննութեանց ներկայ գտնուելու պաշտօն ստացող յանձնախումբը, որուն նախագահն է կոյս. բժշկական վարժարանին բժշկապետը, պատրաստութեան մէջ գտնուող Տիգրան Եղիա՝ մէկ քանի օրէն Պէյրութ պիտի ուղեւորի։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ նահանգին նախորդ ռէֆ. Թէյմուր Ռէֆիք էֆ., Հիմաղի երկաթուղիին հոգւոյն դրամական հաշիւներէն 143,000 դրուշի գումար մը, յետոյ անոր դրուելու պայմանով, նկատելով գանձէն ղրկած ըլլալուն համար, դատաստանի պիտի ենթարկուի, որեւէ մասնակցութեան համաձայն, ուրիշ նկատելով նախարարութեան կողմէ կատարուած քննութեան հաստատուեցաւ թէ վերադարձած Ռէֆիք էֆ.ի հաշուոյն մէջ առնուած 263,000 դրուշի հաշիւը անոր յաջորդին՝ Շեվքի էֆ.ի կողմէ, բերել ընդհանուր հաշիւներէ գանձուած, Մալիէի գրկուած է. նաեւ թէ Շեվքի էֆ. Հիճազի երկաթուղիին ու պետական պաշտօնէութեանց մասին ուրիշ տեղ գործածած եւ այդ պարագան Ռէֆիք էֆ.ի վերագրած է։ Հետեւաբար պետական խորհուրդին քաղաքային ճիւղին որոշմամբ, որ վաւերացուած է կոյս. Իրա ուղեւ, Ռէֆիք էֆ. շէֆ կոչուցուած է որ եւ է գործառնութիւն։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ դեսպան Պ. Լէյշման, առաջին թարգմանին հետ, անցեալ օր Ծովային պաշտօնատունը երթալով, այցելութիւն տուաւ նախարար Ճէլալ փաշային։

ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆՆԵՐԸ.— Անգլիոյ եւ Աւստրիոյ դեսպանատուններէն, չորեքշ. օրը, իրենց տնօրինաններէն Բերա փոխադրուեցան։

ՄԱՔԱՐՈՆԻՆԵՐՈՒ պատրաստութեան մէջ գործածուած գոյնին ներկերէն նմոյշ մը Քաղաքապետութեան կողմէ բժշկական վարժարանը ղրկուեցաւ, քննուելու եւ հաստատուելու համար թէ առողջութեան վնասակա՞ր են թէ ոչ։

ԷՆԿԻՒՐԻԻ նահանգին տնտեսական պաշտօնեայ Կարապետ էֆ. տնտեսական Իսմայիլ էֆ. եւ օմարուշի պաշտօնեայ Օնիկ էֆ., որոնք զեղծումներ գործած ըլլալու ամբաստանութեամբ դատաստանի ենթարկուած էին, անպարտ արձակուեցան։

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղիին ինչ հասոյթ ըլլալէ թէ աւելի տեղը չինուած է եւ յանուն է որ մինչեւ յառաջիկայ տարուան օգոստոս ամսուան վերջերը Մեդինէի հասնի։

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՆԵՐԸ.— Քաղաքապետութիւնը նախայ Թաղապետական չրջանակներուն որ արտօնագիր չունեցող ճարտարապետներուն երբ չէնքի մը կառուցման արտօնութիւն տալ հարկ ըլլայ, պէտք է որ նախ ներկայացնեն ճարտարապետներ իր արտօնագիրը տեսնել ու օրինական տալ քանը վճարէ։

ԽԱՍՓԻՒՂԻ մէջ, անցեալ օրը, Վեզիրերու տնակ մը, տանը պատուհանը մացրած պահուն, փեղկը կոտրելով վար ինկաւ ու գլխէն վիրաւորուեցաւ։

ԹՐԱՄՈՒԷՅԻ կառք մը, այսօր, երբ Ղալաթիայէն Բերա կ՚երթար, Վ.-յմաստի հին չէնքին դիմացն առա, գիծէն ելլելով, զարնուեցաւ Հայսերին վաճառատան ճիւղին, որուն ապակեփեղկերը խորտակեց։

Եկեղեցական Քրոնիկ

Պատրիարքարանը նկատելով որ կարգ մը գաւառներէ խնդրանք եղած է արդարացնելու Միւասէի եւ Պատրիարքարանը չինուելով գաղտնաբար ալ անոնց, դրկել Ամենայն Հայոց Ս. Հայրապետին, որպէս զի հարկ եղած հրամանը տայ Պոլսոյ Ս. Կարապետ գանձանակին, որ քառասնութեան Միւռոն բերէ Պոլիս։

—Ս. Պատրիարքը երէկ առաւօտ Մայր Եկեղեցւոյ ժամերգութեանց նախագահեց եւ Պատարագէն վերջը քարոզ մը խօսեցաւ, չարունակելով «Հաւատամք»ի մեկնութիւնը՝ զոր սկսած էր երեք տարի առաջ։ Այդ ժամանակամիջոցին մէջ մերթ ընդ մերթ մեկնած ըլլալով 22 անդամը, երէկ վերջին մասին՝ որն է «Փառաւորեալ Տէր ընթեր զաղղանը ծառայի մը եւ կատարեալ է ապրի զննողաւան իմ» հատուածին մեկնութեան վրայ ծանրացաւ, խօսելով Միսթիա մասը, որն է Սիրոյ բարեխօսութիւնը յարմար տեղ մը մէջ մեկնաբանել։ Ն. Սրբազնութիւնը ըսաւ թէ Սրբազան Հայրապետն այս խորհուրդը եւ գերագոյնագոյն գիտելիք աղօթքին մեկնութիւնը տեղով մը սկսած ըլլալով պատրաստութիւն համարած է լրացնել, աւելցնելով որ՝ «Եթէ յաղթելը արդարանալ, բայց դանդ ըւէլը բնաւ չար. դարանալ»։ Ն. Սրբազնութիւնը այս յառաջաբանէն ետքը մեկնութեան դառնալով, ըսաւ. «Մենք կ՚աղօթենք Աստուծոյ եւ կը խնդրենք իրմէ ամենէն բաներ ինչպէս գործէ յօղութիւն, հաստատութիւն եւլն. որոնք թէեւ մեզի պէտք կ՚երեւան, սակայն Աստուծոյն նախախնամութեան եւ հաստատութեան տեսակէտով մեզի օգտակար չեն ըլլար թերեւս. մենք կը խնդրենք եւ երբ Աստուած չի կատարեր, կը վհատինք եւ կը դժգոհինք. եւ սակայն երանելի Հայրապետն նման աղօթելու ենք որ Աստուած ինչպէս կ՚ուզէ եւ կը տնօրինէ, այնպէս ընէ, կատարէ մեր խնդիրքը. եւ այս մեր հոգւոյն եւ մարմնոյն պէտք պիտի ըլլայ. այս նման մեզ եթէ աղօթենք, այն ատեն ներքին միթթարութիւն մը կ՚ունենանք. ապա թէ ոչ «Մանր վաճառք, խանխիօ ծիրիր, եւ ամբողջն Աստուած յլանց աղօթքար ըսելը օգուտ չունի, որովհետեւ Աստուած գիտէ թէ ինչ ընել պէտք է. քանի քաղ ատ. դարձ, քնչ ատեն չպէտք ըլլար»։

— Բերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցիին մէջ երէկ վայելչական հանդիսաւորութեամբ տօնը ուխտեցաւ Բերայի Աւագերէց Ս. Միքայէլ Հօր երթալեւոյն հոգեհանգստեան պաշտօնը։ Քարոզեց Տ. Հըմայեակ եպս. Դիմաքսեան Ս. Պատարագ մատոյց։ Պատարագէն վերջը Ս. Պատրիարքը Մայր եկեղեցիէն Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցին երթալով, հոգեհանգիստ այն հանգիստն։ Դասին մէջ աղօթքի կեցած էր Տ. Միքայէլ Հօրը։ Տ. Հօր Սերգեյեւայն է յաջորդաւ եկած էին զանազան թաղերէ եկեղեցականներ եւս՝ Տ. Գէորգ եպիսկ. Եդէկեան, Տ. Գաբրիէլ եպիսկ. Ճէվահիրճեան, Տ. Աբրահամեան եպիսկ. Վանիկեան, Տ. Տ. Զաւէն, Բարգէն, Տաճատ, Տիրայր, Ներսէս Դանիէլեան, Կարէն, Վրթանէս, Ղեւոնդ Դուրեան, Մարկոս Գարագաշեան, Գիրգոր Աբրահամեան Վ.նեցը եւ Բերայի եւ ուրիշ Թաղերու քահանաներ։ Դասին մէջ աղօթքի կեցած էին Տ. Միքայէլ Հօր յաջորդ՝ Տ. Վահան Վ. Տէր Մինասեան, Տ. Ղեւոնդ Վ. Դուրեան, Բերայի Թաղ. Խորհրդոյ ատենապետ Վահէ. Բաղրէ էֆ. Եաղլեան, Գրիգոր էֆ. Ասլան, Արամայիս էֆ. Միքայէլ, Մկրտիչ էֆ. Միքայէլեան եւ ուրիշներ։ Պատարագէն վերջը Տ. Հմայեակ Սրբազան գեղեցիկ քարոզ մը խօսեցաւ՝ բնաբան առնելով Ս. Գրքէն այս խօսքը. «Եւ Թագաւոր Արքայած դիէն էր Սառա յանձնեց Քաղդէն»։ Քարոզիչ Սրբազանը Սրբոյ Նահապետին, եւ կնոջ Սառայի մահուան մասին անհետեւ դարձ եւ արամութիւնը ի վեր հանեց։ Ցեղայ գեղեցկական կեանքին վրայ խօսելով մը ըրաւ վերջը, Ակնարկելով թէ ինչպէս Սառա 127 տարեկան մեռաւ հասակին կը փախէր իր ազգերը եւ նահապետն Աբրահամ կը թողէր զանի, որդեակները թողլով իր կնոջ գերեզմանը։ Նախորդին նմանութիւնը պատմեց քարոզիչ Սրբազանը՝ Տ. Միքայէլ ծերունազարդ Հօր, որ իր ծերութեան օրերուն մէջ իր երկրաւորն կը Թողէ Պատրիարքի գերեզմանատան մէջ եւ նոյն վայրը նմանցուց Բերայի։ Այս մասին ի վեր հանեց հանգուցեալ երիցաւորներէ տառական յաջողութիւնները. իր կեանքի տեղական բարեկամ Տ. Միքայէլ Հօր, Նկարագիր Միքայէլ բարեխնամը. դիրքասանը, յիշեց Տէր Հօր սեւեալ զանազան վէրքերը՝ իր երեք զաւակներուն մահուան մասին, երբ եւ երեխաներն կատարել միթթարիչ հանդիսացած էր Տէր Հօր։ Ի վերջոյ մեկ. նարեան խօսքեր ուղղեց Տ. Միքայէլ Հօր։ Պատարագէն վերջ ատեն ուսեալ հոգեհանգստեան պաշտօնը Ս. Պատ. Սրբ. Հօր նախագահութեամբ եւ մասնակցութեամբ բոլոր եկեղեցականներու եւ Միքայէլ գերդաստանին ն. մէկ էք ա. ձեւին։ Դասին մէջ աղօթքի կեցած էին նաեւ ճեմարան վարժարանի աշակերտներն ու աշակերտուհիները։ Հոգեհանգստեան պաշտօնէն վերջ ներկեաները իրենց ցաւակցութիւնը յայտնեցին Տ. Հօր. ապա Բերայի թաղիս տանոյն որդին մէջ ցաւակցական ընդունելութիւն կատարուեցաւ, ուր Ս. Պատրիարք Հայրը եւս միթթարական խօսքեր ուղղեց վշտակցել Աւագերէցին։

Հոգեհանգստեան արարողութեան ներկայ կը գտնուէր նաեւ Պատրիարքէրի Տ. Սմբատ քհյ. ի դէմս Պատրիարքէնի ժողովրդեան։

— Նախիջեւանէն Ներսէս Արքեպս. կողմէ հեռագիր մը հասած է Պատրիարքարանը՝ Նախիջեւան եպս. ի մահուան առթիւ ծանուցանելով Թաղման արարողութեան կատարուիլը։ Ս. Պատրիարք Հայրը հեռագրաւ ցաւակցութիւն յայտնեց, հանգուցելոյն հոգւոյն հանգիստ մաղթելով։

— Բաղաք. Ժողովը չորեքշաբթի եւ Կիրակի ժողովը վաղը հրաւիրուած են նիստ գումարել։ Ուսուցչաց Օգնութեան Սնտուկի հոգաբարձութիւնը եւս նոյն ուրբաթ է վաղը նիստ գումարել Ղալաթիոյ Ազգ. Տարաղաանն մէջ։

— Մայրաքաղաքիս եկեղեցիներու եւ այլ բարեգործական հաստատութիւններու խնամակալներու մասին խորհրդակցութիւններ կատարելու եւ հարկ եղած կարգադրութիւնը ընելու համար կազմուած Ցանձնաժողովը՝ որուն բոլոր այդ կարգի հաստատութիւններու կոչ ուղղած է, պահանջել Թաղ. Խորհուրդներէն եւ յետոյ կարիքները ներկայել։

— Պատրիարքարանէ, կլոն. ժողովին որոշմամբ, շրջաբերական մը ղրկուած է, որոնք պիտի գրկուին գաւառաց Առաջնորդներուն։ Այս շրջաբերականին մով կը ծանուցուի կարգադրութիւն հայեցողութեամբ վարժարաններու եւ քահանաներու անուններ։

— Արմաշու Ժառանգաւորաց վարժարանի մը տեղիքը է վանքին մէջ, նորոգէն թողին զով, եւ չէնք մը ալ կառուցանել, անտառաբերներ համար։

— Սրբազան մեծարմանքեան Տ. Ա. բրահամեան Վ. Խաչատուրեան, Պատրիարքարան ուղղած գրով մը գաւառային պաշտօն մը խնդրած է։

— Պէյլէրպէյի Թաղ. Խորհուրդը հաւաքաբար հրաժարական գրեր է Պատրիարքարան, յայտնելով թէ անդամներէն ոմանց տեղափոխած են եւ ոմանք ալ անձնական զբաղումներ համար չեն կրնար շարունակել իրենց պաշտօնը։ Հետեւաբար խնդրեր են որ Վարչութիւնը հարկ եղած կարգադրութիւնը ընէ։

— Կեսարիոյ Առաջնորդ Տ. Տրդատ եպիսկ. Վրձօրեն Պոլսու. Ժողովը կաղ մեկնումներ եւ ընդունելութիւններ կատարելով, անդրադարձեր է Պատրիարքարան։

— Բերիոյի Խա ֆա գիւղը, ուր 70-80 տուն հայ բնակչութիւն մը կայ, եկեղեցի մը ունի Ս. Փրկիչ անունով, առակարգն վարժարան չունի եւ առար պաշտօնան է ժողով դեռ աղքատիկ վիճակը։ Տարիներ առաջ Պոլսոյ մէջ վարժանած բնիկ Խաֆիսիք տեղացի Պոլսոյ ու հաւուն աղքատին մը վաւերացնել կնոջ գրով Կեսրի-Փաշայի եկեղեցիին նպաստ է կտակած, պայմանաւ որ տեղայն Թաղ. Խորհուրդը ամէն տարի գիւղին եկեղեցին վճարէ 200 դահեկան եւ այդ կտակագրին վաւերացման պատճէնն ալ գիւղին Թաղ. Խորհուրդին քով կը գտնուի։ Գիւղացին Թէեւ օգնական է կտակին արտօնագիր Թերեն, սակայն Կ՚սրիք-Փաշայի Թաղ. Խորհուրդը չորս տարէ ի վեր դադրեցուցեր է վճարումները եւ Պատրիարքարանն ալ մինչեւ հիմայ ո եւ է աղդեցութեան ի գործ չէ դրած։

— Շաբաթ օրը Ս. Պատրիարքը կոչելով Սեպուհ-Կէրէ արքեպիսկոպոսը՝ Տէր Ովքեանէս Ծախբարա Թիւը, յանձնարարեց մինչեւ ուրբ որ արքեպիսկոպոսն ուղղել հաշիւները ներկայացնել, հակառակ պարագային վարչութեան կողմէ պէտք եղած մէջընթացոն գործադրութեանը որոշում ունի է։

— Պրուսայի առաջն. փոխանորդ Տ. Վարդան Վ., Մուրատալիէ Սեպուհէն գանկեր եւ Վաղարշ Խաչէ օրը պատարագելով տեղւոյն եկեղեցին մէջ քարոզեր է։ Սեպուհէն քահանան ուրիշ տեղ մեկնած ըլլալով, Տ. Վարդան Վ.ի կարգադրութեամբ Սօլըզըկ Տ. Թէոփիլոս քհն.ն ըերուեր է՝ որ առժամէ ինը է նաեւ տեղւոյն վարժարանին դաստիարակութեան պաշտօնը։ Տ. Վարդան Վ. Սեպուհէն մեկներ է Մարմարճըկ, տեղւոյն անդորրանելի եղած եկեղեցին եւ վարժարանին նորոգութեան գործերով զբաղելու համար։ Մարմարճըկ՝ Սեպուհէնէն 4 ժամ հեռու կը գտնուի, ուր 300 տուն հայ բնակչութիւն կայ, Թէեւ տեղացիներուն մէջ բարեկեցիկներ կը գտնուին, սակայն կ՚երեւի Թէ անտարբեր են իրենց եկեղեցիին եւ վարժարանին հանդէպ։

—Դերսաւախայի Մ.Խալեան էֆ., որ ազգէն վտարուած ըլլալուն պատճառաւ կը դարձնուեր Ազգ. Հիւանդանոցին մէջ, մէկ քանի օրէն պիտի կրնայ դուրս ելլել. վասն զի առէք օր որոշումը առաջ գանց հանելով, մէկ քանի օր չափ ալ մնալով պէտք ըլլայ՝ եր ազնուական կեղեքումներուն վարժունելու համար։

—Վարդայ Խաչին առթիւ, Արմաշի մէջ հանդիսաւորապէս պատարագեր է փոխ-վանահայր Տ. Թորգոմ Ծ. Վ. եւ չրջականերէն բաւական թիւով ուխտաւորներ ներկայ գտնուեր են։ Տ. Թորգոմ Ծ. Վ. Ս. Պատրիարքին ուղղած գրով մը չնորհակալութիւն եւ երախտագիտութիւն կը յայտնէ Պատրիարքարանին այն կենդանին համար որով փոխ-վանահայր կ՚անուանուեր Արմաշու եւ վժառաատոււ Դպրեվանքէ, խոստանալով բոլորանուէր հաւատարիմ ուխտարել Ս. Պատրիարքին, նմանութեամբ եւ մխտածութեան յաւերը ի դերեւ չհանելու համար։

—Սամաթիոյ Ցերուեթեան էֆ. Սէֆան. հանի երաժշտական մէջ նոր գործը, Սուվբենք դէ Բոնսադենցոց, կրտնն Ֆաերկզի օրհաներսյ։ Սերոսն եւ քիւօր աւետական կողմ մը ունի, նմանէ եղ կեանքներովը չըլլալ։ Այդ խոսքը պատրաստուած է ծանոթ ներիւ Սանթեան

էֆ. Այնտաբի կողմէ։ Հրատարակիչն է Պ. Թուլ Թօմ։ Սամաթիական այս նոր հեղինակութիւնն ալ Նախանցնիկներուն պէս անշուշտ լաւ ընդունելութիւն պիտի գտնէ, որ գրեթէ զեռացան է երաժշտական եւ երաժշտական երաժշտութեան։

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս կը ծանուցանէ թէ Հիւանդանոցիս համար օգնական վիճակահանութեան մը պէտք կայ, ուստի ով որ կը փափաքի այն պաշտօնն ստանձնել, մինչեւ ամսոյս 15 պարտի գրաւորապէս դիմել ի Դիւանատուն Հոգաբարձութեան յերաժնագրութեան։

(Հոգաբարձութիւն)

Այսօրուան Հեռագիրներ

ԲԱՐԻԶ, 21 Նոյմ.— Պ. Քլէմանսօ բանակցութիւն կը կատարէ, բայց ասոր նախաւնչ որոշուած մը տրուած չէ։ Պ. Քլէմանսօ ամէն ջանք կ՚ընէ, որպէս զի մեծամասնութեան առանցք չանդորափիւնի. կ՚ըսէ որ իրեն հետ համաձայն չափաւոր տարրեր։ Միայն Պ. Բուրժուա որոշած է չմտնել նոր դահլիճին մէջ։ Պ. Լէկ ալ պիտի հրաժարի, եթէ դաղթային բանակ ալ տոնի մը չնշուի։ Ամէն պարագայի մէջ Պ. Պիշոն պիտի պաշտի կրթական եւ կը ունի նախարարի պաշտօնը։

Պ. Քլէմանսօ ընդունեց նոր նախարարութիւնը կազմելու պաշտօնը։ Նոր նախարարներուն ցանկը ամակունն չէ ներկայացուած խօսքերտաներէն։ Պ. Քլէմանսօ ներքին գործոց նախարարի պաշտօնն ալ պիտի վարէ նախարարապետութեան հետ։

—Կ՚ըսուի թէ Բերայա գործավարը պատերազմական նախարար պիտի ըլլայ, վասն զի հեռացեր Բոլեց հրաժարեր է։

—Բանակ յանձնաժողովը կը կարծէ թէ Լիպանի ընդհանուր չաղականը ընէէլ է արդէն կողմէն բաւական ծախք մը, ուր չուրերը խռովուած ու։ Դէսակ երբ հանել ամենաշատ ըլլալով, այդ գումարը մէկ կողմ Թողուած է։

ԲԱՐԻԶ.— Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Պ. Իզվոլսքի Բարիզի մէջ տեսակցութիւն մը պիտի ունենայ ռուսական վերջին փոխառութեանց մասնակցող պատերազմական նիւթերու հետ։ Եթէ ինչպէս կարծուի է, Ֆրանսայի նոր դահլիճին մէջ Պ. Լէօն Պուրժուա չգտնուի, Պ. Իզվոլսքի Բարիզի մէջ պիտի տեսնէ Պ. Պրօթաւութ յաջորդին հետ տեսակցելու համար։

— Սկանտինավեան յանձնաժողովը ատաջնաբանը ծախքերու գլխաւոր քննութիւնը. ընդհանուր գումարը չորս միլիոնն գերազանց 3,832 միլիոն Ֆր.ի։ 224 միլիոնի փոխառութիւնն ալ 80 միլիոնի պիտի զեղչուի։

—Սուան. կ՚ըսէ թէ ոչող է մէկ քանի լրագիրներու այն հրատարակութիւնը, որով Պ. Սարրիէն հրաժարականը կը վերագրեն քաղաքական պատճառներու։ Նախարարապետը հիւանդ ըլլալէ ի վեր ողջէն հիւանդութեան կը տառապի եւ քանի անգամներ փափաք յայտնած է պաշտօնէ քաշուելու։

—Ֆինլանտիոյ ընկերվարական կուսակցութիւնը 25,000 ֆ.՝ նպաստ մը տալ որոշեց Պ. Ժօրէսի լրագրին՝ Իւմանիթէի համար։ Ֆրանսայի նոյն կուսակցութիւնը արտօնեց այս նպաստին ընդունելութիւնը։

ՊԵՐԼԻՆ.— Վարչակերպին կը հերքէ թէ հաշ. 31էն պիտի կատարուի բարեփոխման երկաթուղիներու միացումը՝ տասնապետներուն հետ Բալէին մէջ։

ԲԱՐԻԶ.— Հավանոյէն կը հեռագրեն թէ անցեալ օրուան բուռն փոթորիկը հրեղէն ահաւոր տան Վնասներ տուած բերեր է։ Ցրուած հոգի մեռեր են։

—Վերջին լուրերու նայելով, Ֆրանսայի նախարարական տագնապը լուծուած է։ Պ. Ֆալլիէր վաղը պիտի տայ վերջնական որոշումը։

ՎԻԵՆՆԱ.— Ֆրանց Ֆէրտինանտ կայսրը ընդունեց Հաւնգարիոյ նախարարապետ Պ. Վեքերլէն եւ երկրական նախարար Արանի կոմսը։ Պ. Վեքերլէն կարեւոր քաղաքական նկատառումներով անհրաժեշտութեան, յանձնելով որ խնդրոյ առարկայ եղած է Կալաւանդէրի խաղրին դէմ է հաւնգարական պատերազմական համակարգի, յառաջիկայ գումարման պահուն։ Պ. Վեքերլէի կողմէ, այդ անհեթեթութիւններ ետքը, լրագրական ներկայացուցիչներուն եղած յայտարարութիւններ կը հաստատեն թէ վերջնական խնդիրը լուծուած չէ տակաւին, բայց կ՚ըսեն թէ Նախարարական տագնապ ալ պիտի չունենայ, վասն զի Կալաւանդերի խմբին հրաժարական տուած չէ։

ԲԷՆԳԷՐՍԱՊՈՒՐԿ.— Երէկ առաջին անգամ Սեbrk Փէրվոգձանի յայրը նրեցուցիլ. տասական ամէնէն փոքր մարտանաւն է։

—Շալիպրէրի մէջ, Թիֆլէզի նահանգին երեք երեխաներ երկրաշարժէ բուռն ցնցում մը զգացուեցաւ։

ՎԼԱՏԻՎՈՍԹՈՔ.— Ռուսական Վարիակին լքուած, երեք անոտր վ. ու ոռկ զօրքեր ձեռնադրութեան հանդէպ եղան ծառայք, ծխուն Թափիչի մը զարնուելով ընկղմեցաւ։ Երեք հարիւր ուղեւորներ խեղդուեցան, ինչպէս նաեւ նաւավարներ։ Միայն մէկ մեյսն ազատեցաւ։

ՄԱՏՐԻՏ.— Սպանիոյ նախարարաց Խորհուրդը վաւերացուց դրամական նախարարի առաջարկած նոր օրէնսդրական ծրագիրները ծրագրական ընկերակցութեանց մասին։ Այդ օրէնքը Պետութեան իրաւասութիւնը կ՚ընէ Թարգի այդ ընկերակցութիւններ, ո՛ր

նանց կ՚արգիլէ առաւել ատանձնել, աւուրջերու կ՚որ Թ- ուէ զանձնը, նաեւ կոստ վարութեան իրաւունքը Թաւալի վանքերու մասին ընդունելութիւն կատարելու։

ԼՈՆՏՈՆ.— Բուռն մրրիկ մը ծովեզրը Սկովտիոյ եւ Հիւսիսային Անգլիոյ մէջ, մեծ աւերումներ գործելով։ Ցամաքի եւ ծովի վրայ, հաղորդակցութիւնները ընդհատուեցան, երեք մինչեւ լրիւ։

ՊԷԼԿՐԱՏ.— Սկուպչինային մէջ նախարարապետ Պ. Բաշիչ հարցապնդման մը պատասխանելով, յայտարարեց թէ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ ուղղուած ծանուցագիրը Սերպիոյ վերջին խօսքն է, եւ թէ Աւստրիա-Հունգարիա անկէ է պատասխանել թէ դա՛ն է թէ ոչ։ Ցարդ որ քէչ տեսնեն եթէ պատասխան չստացուի, Սերպիա բոլորովին ազատ պիտի ըլլայ, իր ուղած ընթացքին հետեւելու պարագային։ Պ. Բաշիչ ըսաւ թէ Սերպիա բանակցութեան մէջ է Անգլիոյ, Իտալիոյ, Ֆրանսայի Ռուսիոյ եւ Ռումանիոյ հետ՝ առանց խորհուրդներն հետ առեւտրական դաշնադրութիւն մը կնքելու համար։ Նախարարապետը յարեց թէ յաւակն է որ Սերպիոյ պատճառով նոր չանտատեններ գտնէ. այդ պարագային Սերպիա առանց տեսակէտով բոլորովին ազատ պիտի ըլլայ։ Նախարարապետն այդ խօսքը ծափահարութեամբ ողջունուեցաւ։

ՎԻԵՆՆԱ.— Կալաւանդերի կեանք տարբած է հրաժարիլ։ Հաւանական է որ նկատողական նախարար Պ. Պաւրիան առժամանակեայ վարէ այսպէս պաշտօն նախարարի պաշտօնը։ Նաեւ պատմութեանց Թեանց պիտի ներկայանայ, մինչեւ որ կալաւանդերի կամաց յաջորդը անուանուի։ Հաւանական յաջորդը կը նկատուի Լեհաստանի գեղաչափ Մէնսոտորֆ կոմսը։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.— Բուռն փոթորիկ մը ծագեցաւ Էլլէթ-Քեյ կղզին մէջ, Ֆլորիտայի եղերքը։ Սեփ. հարիւր յիսուն հոգի մեռան։

ԲԷՆԳԷՐՍԱՊՈՒՐԿ.— Թեպէթի խնդրոյ գրեթէ կարգադրուեցաւ Անգլիոյ եւ Ռուսիոյ միջեւ, բայց Ի հեռագրական խնդիրներ, որ դժուար կ՚երեւայ, վասն զի Ռուսերը կուզեն հեռագրութեան ենթարկել հեռագրական Թելերը, նոյն աղերսու իրենց բաղձանքը չահերուն առանձինքով։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 7 Հոկտեմբեր

Օսմ. Բանկ. Բ.Կ. Միաց.	Օ.Ո.	101	—
Ամենէն բարձր գին	»	101	14
Ամենէն վար գին	»	100	37
Րումէլիի Երկաթուղի զոյ	Ֆր.	144	37
Ամենէն բարձր գին	»	144	87
Ամենէն վար գին	»	144	25

ԲԱՑՈՒՄ 9 Հոկտեմբեր

Օսմ. Բանկ. Միաց.	Օ.Ո.	101	12
Րումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	145	—
Շիրքէթի Խայրիէ		40	50
Շիրքէթի Խայրիէի Համիտիէ Օ.Ո.		05	15
Բարտսու		153	—
Ռէժի		20	24
Օսմ. Գանձը		—	—
Ցանական Գանձը		435	—
Տէրքօս		317	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	47
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		10	85
» ժուիսանս		6	10
» պարտաթուղթ		490	—
Բարաֆ կ. Պոլսոյ		451	
Թրանսվալ		52	50
Հրէակ Ֆանոյէ Էմէքտէն Ա		331	—
» » » Բ		268	75
Լոտրիաս		76	50
Անատ. երկթ. բաժնեթուղթ		18	15
» » պարտաթուղթ.		515	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղր.	—	—
» » » չէք	»	109	25
Բարիզ » »	Ֆր.	22	98¾
» » » չէք	»	—	—
Պերլին առանց չէք	Մարք	18	67
Վիեննա չէք	Քրոն.	21	95

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղր.	87	10
Անգլիական ոսկի	»	109	34
Բոլ Էմբէրիալ	»	90	30
Ֆլորինց	»	50	—
Մէճիտիէ արծաթ	»	107	12
Մէթալիք	»	100	—
Րուսկի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	66

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 20 Հոկտեմբեր

Անգլիական Քոնսոլիտէ		85	87
Միացեալ Օսմ. պարտք	բաց.Բ.Կ.	92	75
	փակ.	92	25
Օսմանեան Գանձը		16	75
Ռուսական 1888–1889		72	75
Հելլենական 5 %		52	—
» Մոնոփոլ		—	—
Պուլկարական 1892		100	50
Էժիփթէն իւնիֆիէ		—	—
Ճապոնական %		—	—
Թրանսվալ		—	—
Ջէրթէբս		1	50
Փոխանակագիր		25	41

ԲԱՐԻԶ, 20 Հոկտեմբեր

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		95	67
Միաց. Օս. պարտաթ.	բաց.փ.Բ.Կ.	93	45
	փակ. »	93	15
Օսմ. Կայս. Գանձը	Ֆր.	674	—
Օսմանիէ	»	—	—
Րումէլի երկաթուղի	»	147	—
Օսմ. մաքսատուն	»	—	—
Օսմ. Ռէժի	»	454	—
Բրիտանիոյ Թուրք 4 %	»	—	—
Ֆալար Լիոնէ	»	1168	—
Իտալական Ռանթ	»	102	65
Սպանիական արտաքին	» » »	94	70

Աւստրիական	» » »	—	—
Թրանսվալ	»	53	75
Ռուսական 3 % 1891	»	10	50
Ջէք Լոնտոնի վրայ	»	25	215
Պոլիս Բարասայաք	»	717	—

ՎԻԵՆՆԱ, 20 Հոկտեմբեր

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	240	10
Րումէլի երկաթուղի	»	161	50
Օսմ. Ռէժի	»	429	—

ՊԵՐԼԻՆ, 20 Հոկտեմբեր

Միացեալ պարտաթուղթ	Ֆր.	93	10
Րումէլի երկաթուղի	»	144	70
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	—	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	210

ՊԵՐՈՒԹԻ ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ԹՐԱՄՈՒԷՅՆԵՐՈՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԱԶԴ.— Պէրութի ելեկտրական թրամուէյներու եւ ելեկտրականութեան Ընկերութեան բաժնեթուղթերէն ստորագրողներուն կը ծանուցուի թէ բաժնեգին վճարումը ապրիլ պիտի կատարուի.— 40 Ֆրանք (վճարելի 4.40) պէտք է վճարուի հոկտեմբեր 16էն երկուշաբթի Օսմ. Գանձին եւ Սելանիկի Գանձին ճիւղերուն, Ղալաթիա։

Ցանցուած վճարումներուն համար հարիւրին 6 տոկոս պիտի հաշուուի։

Երրորդ եւ վերջին վճարումը, 40 Ֆրանք, պէտք է կատարուի յառաջիկայ նոյեմբեր 15ին։ 6-6

Կ. Պոլիս 12 Հոկտ. 1906

ԲԱՐԻԶԵԱՆ ՄՕՏԷԼ, ԳԼԽԱՐԿՆԵՐՈՒ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Պ. Էօժէն Բօզինօ որ գեղեցիկներ կը առաքած է Տէքէ Ի. Բօզինօ վաճառատան համար, հաստատուած «Օլիօ» վաճառատան վերեւ, Թիւ 5 յարկաբաժինը, կը ծանուցանէ իր յարգոյ յաճախորդներուն թէ դարձած է Բարիզ կատարած իր ուղեւորութենէն, ուր ամենէն աւելի ընտրելագոյն գլխարկներ գնած է. Ցուցահանդէսը նոյեմբեր 22 երկուշաբթի օրէն սկսեալ, այդ գլխարկները պիտի ցուցադրուին։ Այն վաճառատան որուն պատիւ աշխատութիւն մը բաշխած պիտի ըլլայ գնահատելու բարեկամներ ամենավերջին նորաձեւութիւններ ընտիր ճաշակը։ 4–0

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՍՆՏՈՒԿ

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆՔ-ՖԵՐԱՅՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Դրամագլուխ 130 միլիոն քրոնէ,
ամբողջովին վճարուած։
Պահեստի գումար 36 միլիոն
քրոնէի չափ։

ԴԻՒԱՆԱՒՈՐ ՊԱՑՄԱՆՆԵՐ

Վճարումները ամբողջապէս ըլլալու են, Ցրուած դրուշէն վար վճարում չընդունուիր։

Վիեննա Պանք-Ֆերայն տարեկան հարիւրին 3½ տոկոս կը վճարէ 1000 ոսկիէն վար գումարներու համար, իսկ անկէ աւելի գումարներու համար՝ հարիւրին 3։ Սակայն իրեն ազգերն աւելի ընելու կամ աւելցնել տոկոսին յղացքներու մէջէն, ցաւ 15 օր առաջ ծանուցանել պէտք։

100 ոսկիէն վար գումարները կրնան հետ առնուիլ ամէն ատեն։

100 ոսկիէն վեր գումարները կրնան հետ առնուիլ գրաւորապէս ու ծանուցմամբ ըլլալէ ողջորդութեան մը յետոյ, հետեւեալ կերպով.

3	օր	100– 150	ոսկի գումարի	համար
6	»	151– 200	»	»
10	»	201– 500	»	»
15	»	501–1000	»	»
30	»	1001 և անկէ վեր	»	»

Վիեննա Պանք-Ֆերայն իրեն կը վճարուին դրամ ունեցողներուն հետ չէ ըլ կարգադրել, ուղղուած ամէն վճարելով տնտեսականի պարտական գումարը։

Վիեննա Պանք-Ֆերայն խնայողական գումարը պարունակող տետրակ մը կը յանձնէ ունեցողներուն անունով, բայց այդ պարագային, ծանուցուած խնայողական (վճիռ կամ վարդ) մնայն իրաւունքն ունի դրամը քաշելու։

Խնայողական Սնտուկին գաս, Վիեննա Պանք-Ֆերայն կը գործէ նաեւ ամէն տեսակ ուրիշ դրամատնական գործառնութիւններով։

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Պարզ Օրացոյց 1907 տարւոյ
Գին 1 դահեկան

Ցաւալի, 1907 տարւոյ Հիւանդանոցիս Պարզ Օրացոյցն հրատարակ եկած է ինչպէս եւ տարեկան պարագաներով որ ուրիշ տարիներու պէս եկեղեցական օրացուցական եւ ժամերգութեանց ցուցակներ հանդերձ, մանրամասն ծանօթութիւններ պարունակէ ազգ. եկեղեցական պաշտօնատանց ընդհանուր կենդանի յատուկ հրահանգով եւ խորհրդանիշով հետ նախագահ է։

Հոգաբարձութիւնս ներկայիւս կը յայտարարէ թէ մի միայն Հիւանդանոցիս անմիջական այն օրացոյցը օրինաւորութիւնը հաստատուած եւ վաւերացուած է Ազգ. Պատրիարքարանէ, հետեւաբար պէտք է ուշադիր դառնալ կեղծերուն վրայ դրուած կնքոյն, որ գրուած է «Սեփականութիւն Ս. Փ. Ազգ. Հիւանդանոցի 1907»։

Կը խնդրուի ամէն ազգային անհատէ որ հարիւր միմիայն հաց գնել անպայման այն գրպանի օրացոյցէն որուն համար գումար հասոյթը յատկացուած է ի պէտս Ազգ. Հիւանդանոցիս։ Կը վստահուի Հիւանդանոցի գրասենեակը եւ բոլոր գրավաճառաց քով։

(Հոգաբարձութիւն)

ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ.

Դրամագլուխ 24,000,000 ֆրանք
ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎՃԱՐՈՒԱԾ
ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐՈՎ
ԵՒ ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐՈՎ

Վարչական խորհուրդը կազմուած է այսպէս.— Պ. Է. Տրկօ՝ պատուակալ նախագահ, Պ. Ժան Բէսմազօղլու՝ նախագահ, Պ. Էրիկն Ֆրանկիադիս՝ փոխ-նախագահ, իսկ Պ.Պ. Ժ. Պօրայի, Սորոգօբուլօ, Մածաս, Է. Էմպրիքօս, Ա. Լամպրինուդի, Լ. Զարիֆի՝ անդամ։

Կեդրոնական տնօրէնութիւնը կը գտնուի Աթէնք, Սօֆօկլ փողոց, թիւ 6։ Մասնաճիւղեր ունի Լոնտոն, Աղեքսանդրիա, Կ. Պոլիս, Իզմիր, Պիրէոս, Վոլօ, Սամոս, Բաթրաս, Քանտիա, Քալամաթա, Կրետէ։

Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին կը կատարուին հետեւեալ գործողութիւնները.— Փոխառութիւններ՝ հաշուեբացումով ու արժէթուղթերու եւ ապրանքներու փոխարէն, դրամադրել, փոխանակագիրներ հրապարակ հանել, չէքեր, վարկագիրներ եւ հեռագրական հրամանով վճարումներ Եւրոպայի, Թուրքիոյ, Եգիպտոսի եւ Ռուսիոյ վրայ, հաշուեբացումներ, արժէթուղթերու պահպանութիւն, կտրօններու եւ արժէթուղթերու գանձում, առեւտրական հրամաններու գործադրում մեր հրապարակին եւ արտասահմանի վրայ. գնում եւ վաճառում պետական արժէթուղթերու, ինչպէս Եգիպտական Ազգային Պանքային, [illegible], Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն, Վիլ տը Բարիզ, Վիլ տը Բրիւքսէլ, Քրէտի Ֆոնսիէ տը Ֆրանս արժէթուղթերուն, կանխիկ կամ ժամանակի վճարումով։

Աւանդ ընդունած դրամի տոկոսները

Ուզուած ատեն դրամ քաշել	3 %
Վեց ամսուան համար	3 ½
Մէկ » »	4 —
Երկու » եւ աւելիի համար	5 —

22—50 Տնօրէնութիւն

Մ Օ Ս

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ճամբորդ եւ ապրանք փոխադրող
ուղեգծեր

Ա. ԿԱՐԳԻ	Բ. ԿԱՐԳԻ
Սկդի	Նայգօրիա
Մինոս	Էմելիա
Բափսոս	Գուքիրիա
Թեյլոր	Մօքրիա
Նարգոս	Ծայկիր
Նավարինօ	Ծարօս
	Թիգա

Բարենաք շոգենաւը Սեւ ծովէն դառնալով զետոյ Լիվերբուլ համար պիտի մեկնի Հոկտ. 24ին։

Նուզիրիս շոգենաւը Հոկտ. 16ին համար ելլելով Լիվերբուլէն ընդհանուր վաճառքով, պիտի հանդիպի Կ. Պոլիս, Սամսոն, Տրապիզոն եւ Բաթում։ Նոյեմբեր 3ին հոս պիտի գտնուի։

Առաջին կարգի շոգենաւերը շատ հանգստաւէտ են, նաեւ մէջտեղը ընդարձակ սենեակներ ունին, էլեկտրական լոյսով կը լուսաւորուին եւ կին ճամբորդներու համար տեղաւորութիւն ունին։

Երկրորդ կարգի շոգենաւերն ալ ամէն ժամանակ [illegible] ճամբորդներ կ՚առնեն բայց տեղաւորութիւն չունին։ ոսկելիք

Կ. Պոլսէ Լիվերբուլ Ա. կարգի գին է 15
» » Բ. » » » 11

Կը խնդրուի վաճառականներէն որ փոխադրութեանց կամ Ղալաթիոյ մաքսը հանելու համար՝ իրենց հրահանգները առնելու ժամանակէն 24 ժամ առաջ։

Ամերիկայի եւ Եգիպտոսի նաւահանգիստները առնելու համար տոմսակներ կ՚ընդունուին։

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ & Ընկ.
Գործակալք
Ուիթոլ խան, Պախչէ Գաբու, Պոլիս
ՃԷՄՍ ՄՈՍ ԸՆԿ.
10—50 31 Ճէյմս Սթրիթ, Լիվերբուլ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Ճամբորդութիւնը վեց օր պիտի տեւէ Կ. Պոլսէն մինչեւ Մարսիլ։

Ա.	կարգ	Բարիզի համար	300	Ֆր.
»	»	Մարսիլիայի »	160	»
Բ.	»	Բարիզի »	150	»
»	»	Մարսիլիայի »	120	»

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալ Բօֆիլանի [illegible]։
15 37—50 Ֆ. ԲԷՐԹՕԼ

ՔԻՒՆԱՐՏ [illegible] D
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ
[illegible] երկու անգամ կը [illegible] Լիվէրբուլի եւ [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօն
Իվէրնիա	13900	Սէֆալոնիա	55
Սաքսոնիա	13900	Փաննոնիա	384
Լուքանիա	12950	Վէրիա	3229
Քամբանիա	12950	Բավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Փրիկիա	1936
Ումբրիա	8128	Սիրիա	193
Էթրուրիա	8120	Կարինթիա	1558
Սէրվիա	7392	Ալկերիա	318
Աուրանիա	7269	Թէսալիա	1630

Դիմել առ ՎԱԼԹԸՐ ՍԻԿԸՐ & ԸՆԿ.
Մէյմէնէթլի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց
1—50

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԵՍԻՒՄԱՐԵԱՆ

ՄԻՍԱԿԵԱՆ
ԵՒ
ԵԶԱԿԱՆ
ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

Անգլիական գործարաններու ընկերակցութիւն մը ընդարձակ վաճառատուն մը հաստատած է մեր [illegible] մէջ, ուր [illegible] կերպասի ճոխ մը հազար ճու-բոն վերջին նորաձեւութեան համեմատ, որոնք կը յանձնուին գնորդներուն. վերարկուներ, բաճկոնակներ, բանուորներու պատրաստութեան։ Անգլիոյ մայրաքաղաքին դերձակներէն ծախուած տարազներու կարողներ են ատոնք. անգլիական գործարաններու գ՝ [illegible] գինով 2 լիրայի համար փանթալոն մէկէներու ալ կը [illegible] մը կայ։

Գիները որոշ են եւ նշանակուած իւրաքանչիւր կտորի վրայ։

Մեծ առաւելութիւն մը, ստանդ բան մը գնելու, պէտք չունի համաձայնելու այդ ճշմարտութեան։

Անոնք որ գոհ չեն մնար իրենց կատարած գնումներէն, կրնան 48 ժամուան մէջ վերադարձնել ապրանքը. դրամը ետ պիտի տրուի։

2–10 (Քէօբրիւլիւ խանին տակ, Սիրքէճի մօտ) ՊՈԼԻՍ, թիւ 24

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հալի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօն.
Ալպանօ	1069	Իտահօ	4311	Հիտալկօ	1581	Մարքէլլօ	1709	Սաֆօ	1117
Ալէբբօ	3607	Ինտինօ	957	Հինտու	3720	Միրանօ	3557	Սիրիօ	1735
Անճէլօ	1541	Ժուգօ	2382	Հօրաթիօ	1600	Միլօ	1057	Սիլվիօ	1191
Արիօստօ	2377	Յագօ	1718	Հումպէր	595	Մոնթեպէլլօ	1725	Սօֆիօ	1203
Պասանօ	1322	Ջինքօ	504	Իտակօ	2354	Մուրիլլօ	2419	Թասսօ	1323
Պոռոտինօ	1364	Լիգօ	2464	Իտալօ	5540	Նէրօ	1083	Թ. Ուիլսըն	1846
Պաֆֆալօ	4481	Կոլորատօ	1820	Ժիւնօ	1080	Օհիօ	4100	Թօրրօ	3227
Քէյմէօ	1371	Իտօնօ	1841	Քէլսօ	1053	Օնթարիօ	4086	Թոլէտօ	1470
Կալիփսօ	1337	Սիտօ	954	Քօլպինօ	2307	Օրլանտօ	1525	Ունտինա	343
Կոմօ	1244	Ժելլանօ	1838	Քովնօ	1700	Բալէրմօ	1627	Վասքօ	1914
Տագօ	1094	Լիմինօ	849	Լէօ	1058	Բիզա	610	Վոլօ	1289
Էլտորատօ	3739	Լուսիթանօ	4582	Լէփանթօ	2272	Ռիալթօ	2329	Ուիլսըն.	2391
Էրաթօ	1831	Թալիէօ	2030	Լօրէնզօ	1843	Ռոմոլօ	1608	Զէնօ	1350
Ֆլօրիտանօ	4225	Կէլլօտօ	1248	Լուսէնզօ	3191	Ռօլլօ	1613	Զէթա	120
Գուիտօ	3906	Կոգօ	1011	Մայօ	724	Ռոմէօ	1789	Թօրօ	
Հէրօ	895	Գոլանդօ	1695	Մարէնկօ	2378	Ռօզէթթա	156	Մայէս	

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած են։

Ուրպինօ շոգենաւը, նաւապետ Բրօֆթ։

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուին։

Միքատօ շոգենաւը, նաւապետ Պրանտ։

Դիմել առ Գործակալս Տ. ՀԻԼԸ ԷՆՐԻՋՕՆ
Թիւ 22—24, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 10 33—50

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻՆ

Ժամանակացոյց կառախմբ. երթեւեկ.
1906 Սեպտ. 14 (Ն. Տ.) օրուընէ սկսեալ
ՔՕՆԻԱ—ԷՐԷՅԼԻ—ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառախմ. 622
Ապր. եւ Ճամբ.

Կայարան		Առաւ.
Գօնիա	մկն.	12 30
Գաշըն խան		1 01
Չումրա		1 45
Արըգ էօրէն		2 13
Մանտասուն		2 42
Գարաման	ժմ.	3 13
	մկն.	3 28
Սիտրովա		3 54
Այրանճը-Տէրպէնտ		4 44
Ալաճա		5 20
Էրէյլի	ժմ.	5 45
	մկն.	6 05
Պուլկուրլու ժմ.	երեկ.	6 20

ԴԱՐՁ Կառախմ. 621
Ապր. եւ Ճամբ.

Կայարան		Երեկ.
Պուլկուրլու	մկն.	6 35
Էրէյլի	ժմ.	6 53
	մկն.	8 50
Ալաճա		9 17
Այրանճը-Տէրպէնտ		10 01
Սիտրովա		10 43
Գարաման	ժմ.	11 07
	մկն.	11 22
Մանտասուն		11 55
Արըգ էօրէն		12 24
Չումրա		1 —
Գաշըն խան		1 36
Գօնիա ժմ.	երեկ.	2 05

37—50

Cie RUSSE
Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբաթական երթեւեկութիւններ
Հոկտեմբեր

Դշ. 10,23 Սեվաստոբոլ ժամը 10ին առաւօտ, Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թրիփոլի-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուն։
Ե 12/25 Օտեսա ժամը 10ին առաւօտ։
Եշ 14/27 Միթիլին, Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին առաւօտ։
14 Օտեսա ժամը 3ին իրիկուն։ 27 50

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութեան կառախումբերու 1906 Սեպտեմբեր 14 (Ն. Տ.) ուրբաթ օրէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ.44 Խառն Առաւ.	ԵՐԹ Կառախումբ Թ.46 Խառն Իրկն.		ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ.41 Խառն Առաւ.	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ.43 Խառն Իրկն.
Ժ. Վ.	Ժ. Վ.				Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
12 35	7 5	մկն.	Քարաքէօյ կամուրջ	ժմ.	3 52	12 23
12 55	8 05	ժմ.	Հայտար Փաշա	մկն.	3 32	12 3
1 25	8 15	մկն.		ժմ.	3 22	11 30
2 37	9 29	ժմ.	Պէնտիք	մկն.	2 13	10 14
2 45	9 40	մկն.		ժմ.	2 —	9 52
3 6	10 0	»	Թուզլա	մկն.	1 40	9 30
3 28	10 24	»	Կէյպզէ	»	1 18	9 9
3 50	10 48	»	Տիլ Իսքէլէսի	»	12 48	8 35
4 —	10 58	»	Թավշանճըլ	»	12 34	8 24
4 16	11 17	»	Հէրէքէ	»	12 23	8 12
4 37	11 39	»	Եարըմճա	»	11 56	7 43
4 49	11 51	»	Բիւթիւն Չիֆթլիկ	»	11 44	7 30
4 59	12 02	»	Տէրինճէ	»	11 33	7 19
5 13	12 18	ժմ.	Իզմիտ	մկն.	11 15	7 3
5 38	—	մկն.		ժմ.	—	6 38
6 11		»	Գէօյիւք-Տէրպէնտ	մկն.		6 2
6 35		»	Սափանճա	»		5 32
6 59		»	Արիֆիէ	»		5 14
7 42		»	Կէյվէ	»		4 18
8 04		»	Ալ-Հիսար	»		3 52
8 33		»	Մէքէճէ	»		3 23
8 57		»	Լէֆքէ	»		2 49
9 32		»	Վէզիր-Խան	»		2 11
10 12		ժմ.	Պիլէճիք	մկն.		1 30
10 24		մկն.		ժմ.		1 20
11 32		»	Քարաքէօյ	մկն.		12 30
12 13		»	Պօզիւյիւք	»		11 54
12 59		»	Ին Էօնիւ	»		11 17
1 29		»	Չուքուր Հիսար	»		10 44
2 07		ժմ.	Էսկի Շէհիր	մկն.		10 5
Իրկն.						Առաւ.

ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԻԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառախ. Թ. 222 Խառն Առաւ.		ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՁ Կառախ. Թ. 221 Խառն Իրկն.
Ժ. Վ.				Ժ. Վ.
12 —	մկն.	Էսկի-Շէհիր	ժմ.	3 —
12 42	»	Կէօքճէ Քըսըք	մկն.	2 20
1 39	»	Սէյիտնէլի Բունար	»	1 38
2 33	»	Ալպանոս	»	12 42
3 15	»	Չէքիւրլէր	»	11 53
4 10	»	Տէօյէր	»	11 5
4 93	»	Իհսանիէ	»	10 20
5 3	»	Համամ	»	9 53
5 14	»	Կազլըգէօլ Համամ	»	9 44
6 01	»	Աֆիոն Գարա Հիսար	»	9 13
6 41	»	Պէօյիւք Չօղանլար	»	8 20
7 36	»	Չայ	»	7 33
8 21	»	Իսհագլը	»	6 40
8 45	»	[illegible]	»	6 15
9 16	»	Աք Շէհիր	»	5 53
9 48	»	Արգըթ քէօյ	»	5 13
10 30	»	Չաւուշչու քէօյ	»	4 35
11 8	»	Իլկին	»	4 3
11 55		Լատիք-Խանը	»	3 9
12 50		Գատըն-Խան	»	2 27
1 22	»	[illegible]	»	1 47
2 22	»	[illegible]	»	12 42
3 03	ժմ.	Գօնիա	մկն.	12 —
Իրկն.				Առաւ.

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԿԻՒՐԻԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառախ. Թ. 123 Խառն Առաւ.		ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՁ Կառախ. Թ. 121 Խառն Իրկն.
Ժ. Վ.				Ժ. Վ.
1 —	մկն.	Էսկի Շէհիր	ժմ.	11 —
1 44	»	[illegible]	մկն.	10 18
2 24	»	Ալփու Քէօյ	»	9 46
3 4	»	Պէյլիք Ախըր	»	8 58
4 9	»	Սարըքէօյ	»	8 1
4 58	»	Պիչէր	»	7 4
5 35	»	Սազլըքէօյ	»	6 27
6 9	»	Պէյլիք Քէօփրիւ	»	6 —
7 3	»	Բոլաթլը	»	5 16
8 21	»	Եալը Քէօյ	»	3 49
9 15	»	Սինճան Քէօյ	»	2 47
10 —	ժմ.	Էնկիւրի	մկն.	2 —
Իրկն.				Առաւ.

ԱԼԱՅՈՒՆՏԷՆ ՔԻՕԹԱՀԻԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 322 Խառն Առաւ.	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 324 Խառն Իրկն.		ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 321 Խառն Առաւ.	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 323 Խառն Իրկն.
Ժ. Վ.	Ժ. Վ.				Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
2 35	12 45	մկն.	Ալայունտ	ժմ.	2 —	12 5
2 55	1 5	ժմ.	Քիօթահիա	մկն.	1 40	11 45

ՀԱՄԻՏԻԷ—ԱՏԱ-ՊԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 426 Խառն Իրկն.		ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 425 Խառն Առաւ.	ԴԱՐՁ Կառախումբ
Ժ. Վ.	Ժ. Վ.				Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
5 34	7 15	մկն.	Ատա-Պազար	ժմ.	5 3	6 40
5 52	7 33	ժմ.	Համիտիէ	մկն.	4 45	6 22

33

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
1392 Օգոստ. 2/14 եւ 1310 Սեֆէր 20 թուակիր Ֆէրմանով

Դիմել Ընկերութեան կեդր. գրասենեակը, Ղալաթիա, Նոյըլէ խան, Հէզարէն փողոց, թիւ 14 Բօսքէրօթիս վաճառատան դիմաց, կամ հետեւեալ հաստատութիւններուն.

Պոլիս, Մահմուտիէ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Եէնի Ճամիի հրապարակ.
Պոլիս. Արհեստագործութեան գրասենեակ Ընկերութեան, Պախչէ Գաբու, Թրամուէյի կայարան, թ. 40, [illegible] տուն։
Պոլիս, Մ. Մ. Ի. Սաաֆօ եւ Ռօսքի, Շէյխ Իւլ Իսլամ խան, Պախչէ Գաբու թիւ 10։
Պոլիս, Ապտի պէյ եւ Ընկ., Վէզնէճիլէր փողոց։
Պոլիս, Գ. Ս. Այվէզօղլու, Էմին-էօնիւ, Պախչէ Գաբու, Իզմիր փողոց։
Պոլիս, Իհսան պէյ, Իզզէթ փաշա խան։
Դաւուտփաշա, Բէսմիլ էֆ., չարշըյի հրապարակ։
Գատըգիւղ, Մ. Ա. Անտրէա, Մօտա [illegible]։
Պէօյիւքտէրէ, Մ. Ա. Տէմարճի։
Բէրա, Մահմուտիէ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց։
Էրէնքէօյ. Քէօլէկօս Սոտէրիա, [illegible] տուն։
Շիշլի, Մ. Է. Ռոսի, [illegible], թիւ 137.
Ղալաթիա, Մ. Ա. Բիբրմանս թիւ 12, Թիւնէլ խան։
Բէնտիք, Բ. Սօմմալիեր։
Մեծ Կղզի, Րէսուլ էֆ.
Մաքրիգիւղ, Մ. Ա. Անճէլիտէս, կայարանի հրապարակ։

17 Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։ 46—50

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՑՍ· ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՑԹԱՑԹԻՁ

THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ.-ամերիկեան շինուած ըլլալով, իրենց կատարելութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սիրած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական եւ շքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բազմաթիւ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններու մէջ։

Բերա) 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 կրկին։
) 2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա) 1. Սինկէր խան Թիւնէլի առջեւ։
) 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս) 1. Սուլթան Համամ թիւ 2։
) 2. Սուլթան Գալէսի, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։
Սկիւտար) Զարշը պոյը, թիւ 120։

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատունը կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարքիս պէյ Տիւզ օղլուի տանը։ 16 3—50

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1906 Հոկտ. 2էն (Հ. Տ.) սկսեալ ցնոր տնօրինութիւն։ 1—50

Վոսփորէն կամուրջ

1 Արնվ. չնկ. պէյլպ. գուզ. պէշքթ.
1 Սթն. միրկ. ը. հիս. պէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պշքթ.
1 Պէյք. բաշ. չպք. գանլ. ա հիսար. գնտ. պէշկթ.
1 45 ա.հիս. գնտ. վնք. չնկ պէյլ. գուզգ. պշկ.
1 Խէնմ. մէսպ. պյքտ. Թար. Խէնք.
1 35 Խնք սթն միրկ ը.հիս պէպ անվ գրչ օրթ պէշիքթ։
2 45 Գուզկ։
1 45 Խէնմ մզրպ պէյքտ Թար խնք սթն միրկ պէշկթ։
2 պէյք. բաշ. չուպ. գանլ. ա. հիս. գանտ. պէշիկ.
2 45 Ա.հիսար գանտ վնք չէնկ Պէյլ զզկ պշկ։
2 40 Ռ.հիս. պէպ. արնվ, գրչ. օրթ. պէշկ։
3 35 Օրթ գուզ։
3 10 Ռ.ա.զվզ, Խնմ. մէսր. պյքտ. Թար. խնք. միրկ. ը.հս. պէպ։
3 4 Գնտ Պէպ արնվ գրչ օրթ պշկ.
3 Պէյզք. բաշ. չուպլ. գանլ. ա. հիսար. գնտ. պէշկ.
3 15 Խէնմ. մէսր. պյքտ, Թրպ.խնք. սթն. միրկ. պէշկթ։
4 15 Միրկ ը. հիս պէպ անվ գրչ օրթ պշկթ։
4 01 Ա.հ.ս գնտ վնք չնկ պէյլ Գուզկ պշկթ
4 45 Պէյք. բաշպ. չուպք. գնլ. ա. հիս. գանտ. Վնք. Չէնկք. պէլպ. Գուզկ. պէշկթ։
3 55 Ռ.ա.գավագ Խէնմլ. մսպ. պէքտ. Թարպ. խնք. սթն. միրկ. ը. հիս. պէպէք արնվ. գրչ. օրթ. պէշկ։
6 40 Պէյլ գուզգ պէշկ։
6 20 Պէյք. բշպ. չպք. գանլ. ա.հիս. գնտ. պէպ։
6 15 Խնմ. մէզր.պյքտ. Թրպ. խնք. սթն. միրկ. ը. հիսար պէպ. արնվ. գուրչ. օրթ. պշկթ.
8 15 Ա.Ր. հիսար. գանտ. պէպ. առնվա. գուրչ. չէնկ. պէյլպ. օրթ. գուզ.պէշկ։
8 Խէնմ. մէսրպ. պէօյքտ. Թարպ. Խէնք. սթն. միրկ. ը. հիսար. պէպ. արնավտք. գրչ. օրթ. պէշիկթաշ։
8 15 Պէյզ- բաշ. ե.ք. գանլ. միրկ. ը. ա. հիսք. գնտ. պէպէք անվ. չնկլ. պէյլ. օրթ. զզկ. գապ. Սկմ։
7 50 Ռ. ա. զավ. մէսր. պէօյք. Թրպ. պյզ. բաշապ. չուպլ. գանլ. ա. հիսար. գանտ. վանիք. չէնկ. պէյլպ. գուզ. պէշիկթաշ։
9 30 Խէնմ. մէսր. պէօյք. Թարպ. Խէնիք Սթն. Մրկ. ը.հիսր պէպ. արվտ. Օրթ. գրչ.պշկ։
10 50 Գնտ. Պէպ. արն.
10 20 Պէյքոզ բաշ չպք գանլ ա. հիս գանտ պէշիկթաշ։
11 25 Վնք. Չէնկ. պէյլ.
11 33 Օրթք. զզկ։
11 15 Ա.հիս. գնտ. չէնկ պէյլպ Օրթ զզկ պշկ։
11 20 Խնմ. մէսր պյքտ Թրպ խնք միրկ պէպէք արնվ օրթ պէշկ։
12 55 Պէշկ. Իսկ.

Կամուրջէն Վոսփոր

1 40 Պէշկթ. սկիւտ.
10 15 Արնվ. Պէպէք ը. հիս.
2 Պէշկ. օրթ. գրչ արնվ.պէպ. ը.հիս. միրկ. սթն խնք Թար պէօյք. մէս. խնմ ա.ը.զավ։
2 5 Վնք Գանտ ա. հս։
2 15 Պէշկ. զզկ։
2 45 Պէ կ. արնվ. պէպ. գնտ։
3 Պշկթ. գուզկ. պէյլ. վնք. չէնկ. գանտ. ա. հիս. գանլ. չպուզ. բշպ. պէյքոզ.
3 5 Գուզկ. օրթ.
3 20 Պշկ պէպէք ը.հս միրկ։
3 25 Վնք. գնտ. ա. հիս։
3 30 Գապթ. Պէշկթ. գուզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. արնվ. վնք. պէպք գանտ. ա. ը. հիս. միրկ.գանլ. սթն. խնք. բշպ. պէյքոզ։
4 05 Պէշկթ. օրթ գուզկ արնվ պէպ ը.հ.ս միրկ սթն խնք Թար պէյք մէս խնմ։
5 Պէշկ. գուզկ պէյլ չէնկ վնք գանտ ա. հիռ. գանլ չպք բաշ պ յք Թար պէյքտ մէս խնմ
6 Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ը. հիս. միրկ. սթն. խէնք. խր. պէօյք. մէս. խնմ. ը. ա. զավազ
7 10 Պէպ. գանտ. ա.հիսր. միրկ. գնլ.չպք. խնք բաշ. Պէյքոզ։
6 10 Դուզկ. պէյլ։
6 45 Պէշիք. գուզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. արնավ. Վէպ. գանտ. ա. ը.հիսար
7 45 Պշկթ. օրթ. գրչ. արն. պէպ. ը.հիս. միրկ. խնք. Թրպ. պէօյք. մէս. խնմ.
8 45 Պշկ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանիք. գանտ. ա. հիսար. գանլ. չու. բաշ. պէյքոզ.
9 15 Պէշիկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ը.հիս.միրկ. սթն. խնք Թար պէօյ մէս խէնմ.
10 25 Պէշքթ. գանտ. ա. հիս. գանլ. չու. բաշ. պէյք. մսպ. ռ.ա.զավ։
10 02 Գապ Պշքթ. Սկիւտ.
9 45 Պշկթ. Գզկ Օրթ պէյլ. չնկ. արն Պէպ.գնտ.
10 30 Պշկթ. պէպ մ.կ խնք Թար պէյքտ մէս խնմ
10 45 Պէշկ. օրթ. Գուչ. անվ. պէպ. ը. հիս. միրկ. գնլ չպք. բշպ. պյքոզ.
10 35 Պշկ. Գուզկ. ա.հիս։
10 50 Պէշկ. պէյլ չէնկ վնք
11 10 Գուզկ. օրթ.
11 20 Պէշկթ. պէյլ .գնտ. ա.հս. գնլ. չու. բշպ. պէյքոզ
11 40 Պշկ. միրկ. սթն.խնք. Թար պէօյ. մէս խնմ։
11 45 Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ը.հիսար. միր. սթն. խնք.
11 50 Գուզ. պէյլ. չնկ. վան. պէպ գնտ. ա.հս.
12 25 Օթք. արնվ. պէպ. ը. հիս. մրկ. խն.։
12 30 Պէշիկ. զզկ. պէյլ. չէնկ. գրչ արնվ.
12 35 Պշկ. գնտլ. ա.հս. գանլ. չու. բաշ. պէյքոզ
12 40 Խէնք. Թրպ. պէօյք. մէս. խէնմ.

ՍԿԻՒՏԱՐԻ ԳԻԾ

Սկիւտարէն Կամուրջ				Կամուրջէն Սկիւտար			
1 15		8 15	Պէշիկ.	1 40	Պէշիկ.	8 15	Գապ. Պէշիկ.
2 —		8 45		1 55		9 10	
2 45		9 30		2 35		9 40	
3 30		9 45	Գապ. Սիրք.	3 20		10 10	
3 45	Գապ. Սիրք.	10 —		3 50		10 30	Սր.էն Գպ.Սկ.
4 —		10 30		4 20	Պէշիկ.	10 35	
1 30		10 55		4 45	Սր.էն Գպ.Սկ.	11 —	
5 —		11 —	Գապ. Սիրք.	4 50		11 25	
5 45		11 20		5 35	Պէշիկ.	11 45	Սրք.էն Սկտ.
6 —	Գապ. Սիրք.	11 45		6 25	Պէշիկ.	11 50	
6 30		12 15		6 45	Սր.էն Գպ.Սկ.	12 20	
6 45	Պէշիկ. Գապ.	1 —		7 15	Պէշիկ.	12 50	
7 25				8 —	Պէշիկ.		